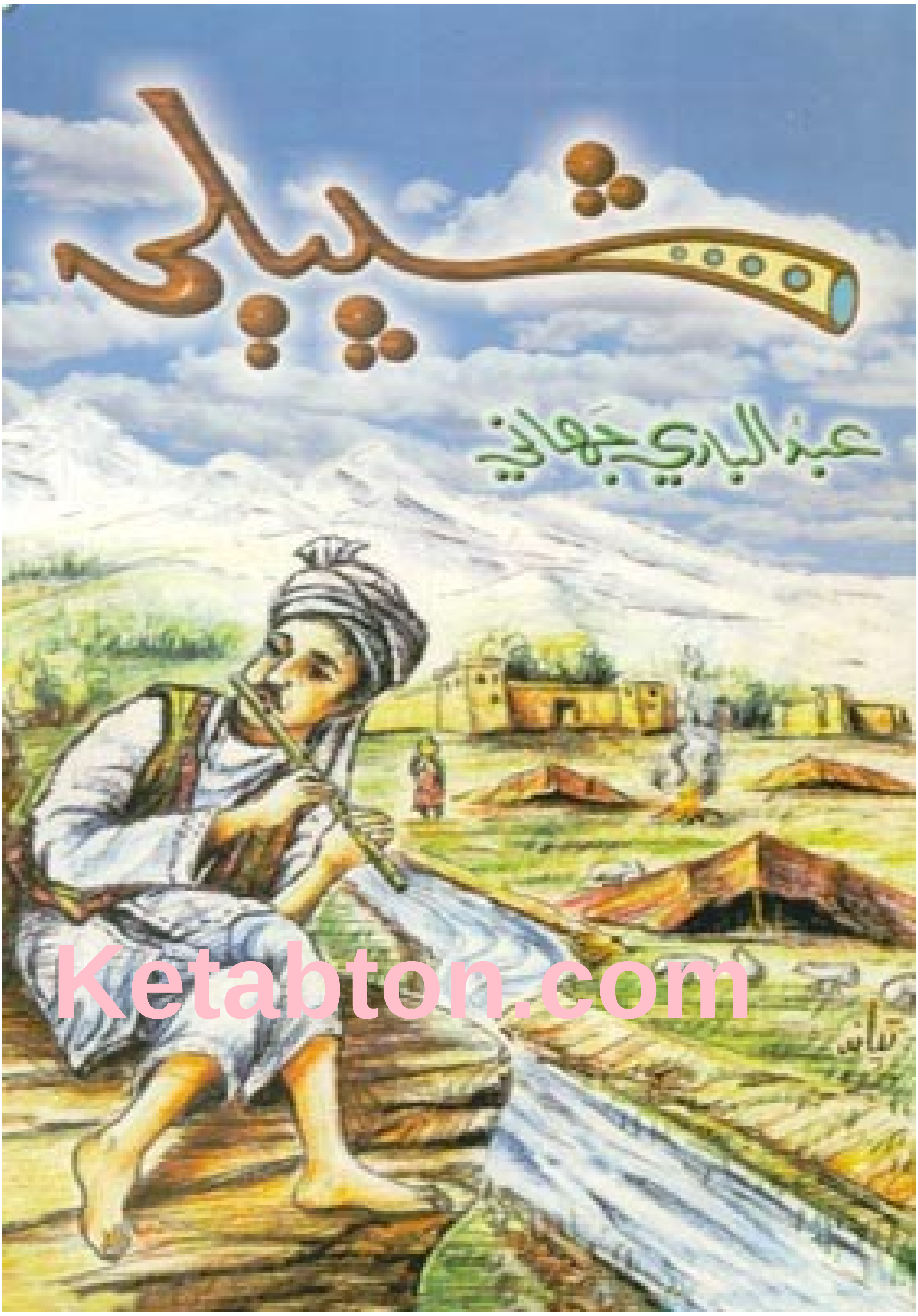
شپیلۍ
عبدالباري جهاني
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني خو دا ځل له "شپېلۍ" سره

"که د غليم په وينو سره توره مي رانه وړله
موري د ورور په وينو سره لاسونه نه لرمه
که د ناموس د غليم خويندي مي سرتوري نه کړې
پر غليمانو مي د خويندو ستر نه پلورمه
که خپل مورچل مي په سرو وينو لمبولی نه دی
ستا د پلو د دښمنانو سنګر نه ساتمه"

ښاغلی شاعر عبدالباري جهاني د پښتو د نوي شاعرانه دوران، په هغو نوميالیو شاعرانو کې راځي چې پر خپلو شعرونو يې دغه شاعرانه بهير ښکلی کړی، رنګين کړی او ځلولی دی. له دغې شعري ټولګي څخه وړاندي چې دا دی د "شپېلۍ" په نوم ستاسو په لاس کې ده د شاعر درې نورې ټولګې هم خپرې شوې دي: "ورکه مېنه"، "پايکوب" او "د سباوون په تمه" او هغه ټکي چې ښاغلی جهاني يې زما په نظر، زموږ په معاصره شاعرۍ کې زيات ځلولی او د ده د شعر هنګامې يې هرې خوا ته خپرې کړې دي، په دې ډول شمېرلی شو:

1 ــ د جهاني په شاعرۍ کې، د افغانستان د مقاومت د شاعرۍ ډېرې سترې او لومړنۍ بېلګې خوندي دي. جهاني هغه شاعر دی چې پر افغانستان د کمونېزم او سور يرغل په وړاندې د مقاومت د پيلامې هنګامې يې تودې کړې، دغه بېلګه يې له غميزې مخکې زمزمه کړه خو لکه وروستيو حالاتو ته چې يې ويلې وي، داسې يې د مقاومت سندرېزه ډالۍ ترې جوړه کړه او د "ناشناس" خواږه غږ نور ښايست هم ورکړ:

دا د مستو پسرلی دی، دا د اور سبزه کوبي ده
هره پانه خماري ده، هر ګلاب مو شرابي سو
را ايستلې توره راغی، د ساقي د وينو تږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ مستي چي يې ليدله شيخ پخپله خماري سو
د ګناه په خُم کي رنګ سول د زاهد د پګړۍ ولونه
پر هغه وکو يې لړزه ده، ټينګ ايمان يې شيطاني سو
صف ته راغی د رندانو، د اغيارو له ټوليه
مونږ يې زهرو ته بللو، خپل سوما يې زقومي سو
په موج خېزه هيبت راغلې د فلک سېلابي کړې
زمونږ ببرۍ يې ډوبوله خپل توپان يې توپاني سو
د خزان له هر سرکوبه، سل پايکوبه پورته کيږي
هره ترخه نسترن دی، هر يو زوز مو ګلابي سو
او روي صدفي څاڅکي، ښخوي د مستۍ تخم
هر نرګس ته يې جام ورکړ، هر يو بوټی يې ياغي سو
ربړدوي د زړو تارونه د ګناه شېرينه تنده
رنګوي د تقوا غرونه هر کلنګ يې فرهادي سو

د روسي يرغلګرو او د هغو د برېڅو په وړاندي د جهاني د شعرونو هنګامې، د افغانانو د سپېڅلي جهاد او مقاومت د ادبي سنګر په ډېرو ارزښتمنو تاريخي ببلګو کي د حسابولو وړ دي، لکه:

وايه شين آسمانه تا کوم بل چېرته ليدلي دي
داسي ارادې چي توپانونه خپلولای سي
داسي ولسونه چي سېلونه اېلولای سي
داسي کلک سوکونه چي ټانکونه اوبولای سي
دغسي سينې چي فلکي سېلاب راګرځوي
دغسي طغيان چي ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسي ناره چي اسرافيل ورڅخه وربړدي
دغسي قيامت چي دوږخونه خوري اورونه خوري
(ترپايه)

او يا لکه چي په "زما کندهاره" نومي مشهور شعر کي وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
بیا دي ترنک توپاني سوی وینم
بیا دي ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دی بیا موجونه وهي
بیا دي هلمند په خروښېدو راغلی
بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دي په سترګو کي اورونه وینم
بیا له ایوب سره لښکري راغلې
بیا د ربډیو داستانونه وینم
لکه چي بیا دي څه یرغل نیت دی
لکه چي بیا دي غورېدو ته زړه سو
لکه چي بیا دي څه په زړه کي ګرځي
لکه چي بیا دي خوځېدو ته زړه سو
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي سوې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
ستا د پایلوچو تر پګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم
ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر وګرځم، ستا ننګ وګرځم
بیا د ملالي میوندۍ خرخښه
بیا تورپېکۍ د فرنګ خونه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا شاه محمود اصفهانونه سوځي
بيا د ګرګين پر کور مرګی مېلمه دی
بيا د ميرويس په نامه وغورېدې
بيا د اشرف د انتقام لمبه ده
بيا دي د قهر ويني وخوځېدې
بيا دي لمن له شهيدانو ډکه
بيا د کوچني غازي زانګو زنکوې
بيا دي په وريځو کي سېلونه ګرځي
بيا يې په غېږ کي زلزلې ويښوې
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه ياغي يې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګيالو وطنه

د ښاغلي باري جهاني د دغه ډول شعرونو بېلګې ډېرې زياتي دي چي د افغانستان د معاصرو ادبياتو په څېړنه کي به د مقاومت د لومړنيو ، لوړو او سترو بېلګو په توګه، د مقاومت په ادبي تاريخ کي مطالعه او څېړل کيږي.

2- د ښاغلي عبدالباري جهاني د شاعرۍ د

ګرانښت يو بل راز په دې کي پروت دی چي دغه شاعري له پيل څخه له يو ډول مستۍ، ياغي توب او "مستانه نافرمانۍ" سره ملګرې ده، د همدغه ټکي په پام کي ساتلو سره، جهاني د افغانستان په معاصره شاعرۍ کي ځانګړی دريځ لري. زما په نظر دی د افغانستان د معاصر پښتو شعر د دوو نسلونو تر منځ د ارتباط د کړۍ په توګه بايد په پام کي ولرو ، د معاصر پښتو شعر د منځنۍ دورې د پای او د نوي شاعرانه دوران تر منځ د پيوستون د کړۍ په توګه. د داوْد خان د جمهوريت په دوره کي)چي د شعري سخت سانسور دوره هم وه(د ده د شعر هنګامې پيل شوې او شاعري يې له پيل څخه له نوښت او مستانه ولولو سره ملګرې وه. د جهاني په شاعرۍ کي دغه "مستانه نافرماني" د دوو کليشو او چوکاټونو په وړاندي راڅرګنده شوه:

الف:- د وخت د سرکاري او حکومتي چوکاټونو او "سرکاري شاعرۍ" په وړاندي.

ب:- د ټولني د هغه وخت د يو شمېر عنعنوي چوکاټونو په وړاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني په خپلو لومړنيو شعرونو کې هم د دغو دواړو چوکاټونو په وړاندې ودرېد او همدغه خبره ده چې فاضل استاد پوهاند رشاد يې "ياغي او مبتکر" شاعر بولي.
د شاعر د مستانه شاعرۍ بېلګې بېخي زياتې دي، خو راځئ يو څو نمونې يې ولولئ:

موږ لېونو ته د حساب خبرې مه يادوه
ستا تر دوږخ پورې پېړۍ دي، دلته شپې پاته دي
ته د ګناه بخرې مينځې د پرهېز په اوښکو
زاهده پټې دي په وينو کې لمبې پاته دي
د جهاني شونډو ته نه راځې توبه زاهده
چې د قسمت په ميخانه کې پېمانې پاته دي

او يا دا چې:

دلته سرونه بېله کاڼو بل څه نه پېژني
دغه واعظ او دا کتاب په مدرسو کې ښه دي
ما لا تازه له خپل جانان سره وعدې نوې کړې
زاهده ستا حورې غلمان په جنتو کې ښه دي
منزل ته لارې د خلوت په تاريکو کې نه وي
څوک چې د حق نارې وهي په غرغړو کې ښه دي

3- لکه څنګه چې مخکې ا شاره ورته و سو ه،
په افغانستان کې د ثور د غميزې او بيا د روس د يرغل په وړاندې، د جهاني شعر هم، د افغانستان د مقاومت په ادبي تاريخ کې د يادونې وړ ځای لري. په افغانستان کې د روسانو له ماتې او بيا تش په نوم د "جهادي او اسلامي" حکومت له جوړېدو او د شر او فساد له رامنځته کېدو او د ټوپکوالۍ له واکمنېدو وروسته، د افغانستان په خپل منځې جګړو کې چې څومره بدمرغۍ رامنځته شولې، دغو پېښو، د جهاني پر شاعرۍ هم خپل اغېز وکړ، له جګړې کرکه، له شعارونو کرکه، يو ډول ژوره ناهيلي، وير او ماتم د دغو شعرونو بېلابېلې ځانګړنې جوړوي. هغه دا ځل هم شينکي آسمان مخاطب کوي دا ځل هم کندهار ته سرودونه او ترانې ليکي، خو د رزم د هغه مقاوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړخ پر ځای د ویر او هغه د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا "قنوطیت" په کي راڅرګند وي:

ما خو دا نه ویل شینکی آسمانه
چي به د اور د پاسه اور راځي
زما د غیرت شمله به کښته ګوري
زما هدیرې ته به پېغور راځي
آسمانه ما خو داسي نه غوښتله
چي د ښارونو جنازې وژاړم
چي مي په کلیو کي بلا لنګه سي
چي د ځوانیو هدیرې وژاړم

آسمانه ما خو داسي نه ویله
چي د کابل ګرېوان ته اور توی که
زما په جونګړه کي بلا وکړه
زما په لستوني کي ښامار لوی که

ما چي میوند میوند نارې وهلې
ما یې په غېږه کي ګلونه غوښتل
ما چي هلمند ته ترانې لیکلې
ما یې پر غاړه اتڼونه غوښتل

ما چي ټانکونه په سوکونو وهل
هغه مي خړ وطن سمسور غوښتی
ما چي سکروټې په غاښو چیچلې
ما مي سرو وینو ته اور غوښتی
)شعر تر پایه(

هغه وخت که شاعر، د مورچل ځوان، د وطن د دفاع لپاره له پردیو او د پردیو له نانځکو سره جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هڅاوه، اوس د انتقام او جګړې پر ځای، ځولۍ ورته غوړوي چې له مورچله راکوز شي:

ځوانه دا څوک يې چې ګولۍ اوروې
د خپل نيکه او خپل ابا پر کلي
دې هديره کې دې خپلوان پراته دي
څوک يې پرون څوک يې پخوا ويشتلي

د خدای د پاره ځوانه مه اوروه
د خپل ابا پر مېنه سره اورونه

4 د جهاني د شعر په شهرت او محبوبيت کې

د ټنګ ټکور او موسيقي ونډه هم د يادولو وړ ده. جهاني لکه چې خپله له موسيقي سره ځانګړې مينه لري، ځيني شعرونه يې د موسيقي يو خاص کيفيت لري. په تېره بيا د هيواد د نوميالي هنرمند سندرغاړي ډاکټر صادق فطرت)ناشناس(خواږه غږ د دغو شعرونو ښکلا نور هم زياته کړې ده. ما د "جهاني او ناشناس" په اړه يو جلا مقاله هم کښلې او د خپلو خبرو په يو ځای کي مي کښلي دي: "يوه ورځ چا خبره راته وکړه: د جهاني شعرونه ځکه دومره شهرت ته رسېدلي دي چې د ناشناس له سندريز غږ او د ټنګ ټکور له څپو سره يو ځای شوي دي. بله ورځ يو بل چا راته وويل: د ناشناس د سندرو د ښايست او ارزښت يو اساسي علت دا دی چې هغه د خپلو سندرو لپاره د شعرونو په انتخاب کي ډېر ژور او "سختګير" دی. هغه د سندرو لپاره د نوميالیو شاعرانو د شعرونو غوراوی کوي لکه: خوشال بابا، حميد مومند، رحمان بابا، استاد حمزه، جهاني او ...
زما په نظر دغه داوړه خبري بې ځايه نه دي. د جهاني د شاعرۍ په شهرت کي به د ناشناس د سندريز هنر له اغېز څخه سترګي پټي نه کړو. دغه راز د ناشناس د سندريز هنر په ښايست او ځلونه کي هم د جهاني په څېر د شاعرانو د شعري پياوړتيا له اغېز څخه سترګي نه شي پټېدای لکه دواړه چې يو د بل بشپړوونکي وي... "

5-د ښاغلي جهاني پر شعر د محتوا او هنر له

هغي پياوړتيا سره سره چې مخکي خبري پرې وشوې، تر يو وخته د فورم، وزن او چوکاټ له پلوه يوه داسي "کليشه" غالبه وه چې د هغه شعري ښکلا ته يې د هنري تنوع پر ځای، يو رنګي وربخښله او "مونوټون" کاوه يې. دا په خپل وخت کي د پښتو په نوې شاعري کي يو نوی ګام و چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یو ډول څلوریز ډوله نظم په چوکاټ کي وړاندي کېده او د ازادي شاعرۍ پر لور لومړني ګامونه وو چي په تېره بیا د حماسي شعر لپاره د وخت غوره انتخاب و ، خو بیا بیا تکرار یې نوښت کماوه او پر تکراري چوکاټونو یې بدلاوه، داسي ښکاري چي شاعر وروسته بیا د دغه تکرار پر ځای د چوکاټونو رنګارنګۍ ته هم خپله پاملرنه اړولې ده. په را وروسته شاعرۍ کي یې د نوي غزل او آزاد شعر پر لور هم په زړه پوري ګامونه اخیستي دي.

د جهاني غزلیزه شاعري، په پرله پسې توګه د ښکلا او پیاوړتیا پر لور روانه ده او له یوې ټولګي څخه بلي ته د لا زیات ښایست لرونکې ده:

دا میکده په نڅېدلو ارزي
ساقي دا جام دي په څښلو ارزي
چي لېونتوب ته عقل وتخنوي
دا زولني په شرنګېدلو ارزي
چي یې کیسې د میني تخم کري
هغه وزر په سوځېدلو ارزي

او:

خمار مي نه ماتېږي شرابونه بېګانه دي
ساقي راته اشنا دی خو جامونه بېګانه دي
سجدې ته یې د یار کوڅې ته نه یمه بللی
پردی قاصد راغلی پېغامونه بېګانه دي
دې ښار کي ربابونه د سنګسار په غېږ کي غواړه
نغمې ګوتو کي ژاړي شهبازونه بېګانه دي
چي زما د لېونو چغو جواب ورسره نسته
یا زه یم بدل سوی یا دا غرونه بېګانه دي
سجدې د جهاني پر تندي مه غواړه زاهده !
په دې سرکښه ښار کي محرابونه بېګانه دي

تر دې ځایه پوري نږدې ټولي خبري د ګران شاعر عبدالباري جهاني د هغو پخوانیو شعري ټولګو د بېلګو پر بنسټ وشوې، چي مخکي خپرې شوي دي: "ورکه مېنه"، "پایکوب" او "د سباوون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمه "، اوس خو دا دی شاعر "شپېلۍ" راته غږوي او دا ځل د شپېلۍ د سندريز غږ له ښايست سره د خپل شعر ښايست يو ځای کوي.

په دې توګه نو دغه "شپېلۍ" د شاعر ځلورمه خپرېدونکې شعري ټولګه ده. سره له دې چې د "شپېلۍ" ټول شعرونه د سريزې د کښلو لپاره زما مخې ته نه دي پراته، خو زه باور لرم چې ټول او يا زياتره به يې ما په جرمني، هالنډ، ډنمارک او سويډن کې د ښاغلي جهاني په ويار د افغاني بېلابيلو کلتوري ټولنو په غونډو کې د ګران شاعر په خپل غږ کې اورېدلي وي. له نېکه مرغه په دغو غونډو کې زه هم حاضر وم او د يو څو خو يې ويډيويي پټې)کيسټې(هم لرم.

د "شپېلۍ" د شعرونو په اړه او يا خو غوره ده ووايم چې د جهاني د را وروسته شاعرۍ په هکله، څو ټکو ته په لومړي ګام کې پاملرنه پکار ده:

1 -لومړنۍ خبره دا ده چې په دغه مجموعه کې زموږ د ښاغلي شاعر، د شعري يون د پرمختګ ډېره غوره ننداره کولای شو. شاعر په دغو بېلګو کې د ښايست نوي نښې نښانې او نمونې زموږ مخې ته ږدي او د پښتو شعر بهير ته يې ډالۍ کوي. د شاعرانه ژورتياوو او لوړ تخيل نمونې د هغه په نوې شاعرۍ کې لا زياتې شوي دي:

کلونه تېر سوله کيسې د ښاره نه راوزي
زېری به نه غواړو ګيلې له ښاره نه راوزي
نه د زړې ميني داستان دی نه د نوي کړيکه
رويبار ګونګی دی خاطرې له ښاره نه راوزي
د پتنګانو وزرونو سوځېدل هېر کړي
زموږ ماښامونو ته ډيوې له ښاره نه راوزي
دا د عمرونو جنازه دلته چا وټومبله
ږغ د رباب او د نغمې له ښاره نه راوزي
کلابندي ده نور وتلای نه راوتلای سي څوک
مېږونه چيرې دي شملې له ښاره نه راوزي

او يا لکه چې په يو بل غزل کې وايي:

دا څه جنون دی تر منزله رغړېدل چې نه وي
دا څه منزل دی په لمبو کې سوځېدل چې نه وي
زاهده خوله دې د دوږخ په کيسو سترې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه خليل دی تر انګاره پوري تلل چي نه وي
پښېمانه نه يم شيخه مه را يادوه قولونه
دا څه توبه ده په زړ ځله ماتېدل چي نه وي
)ترپايه(

2- د شاعر په نو ې شاعرۍ کې د جولې او
منځپانګې)فورم او مضمون(دواړو تنوع تر پخوا زياته را څرګندېږي. دلته هم منظومو وله شعرونه شته، هم د قصيدو بېلګې په کې وينو، د ښکليو او لوړو غزلو ننداره هم کولای شو او بې له شکه چي دغه غزلي د شاعر د پخوانيو دريو ټولګو له بېلګو زياتي، لوړي او ښکلي دي. د آزاد شعر بېلګې هم په کې وينو چي له هنري پلوه د لا زياتي پاملرني وړ دي.
3- څرنګه چي په دغو شعرونو کې د هيواد د
حالاتو ژوره انځورګري شوې ده او له بده مرغه د وطن حالات داسي دي چي د ښادۍ پر ځای يې د وير شېبې زياتي او درنې دي، شاعر هم زياتره د همداسي شېبو شاهد او انځورګر دی. ما چي مخکي د کومې "ناهيلۍ" يادونه کړې وه، په وروستيو بېلګو کې نه يوازي دا چي دوام کوي، دغه د نا اميدۍ درد لا ژور او غمګين دی. په دې لړ کې کېدای شي د :

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره؟

په نوم نظم او ځينو نورو شعرونو ته ځانګړې پاملرنه وشي.
4- د شاعر په ورو ستيو شعر ي بېلګو کې د
هغه منظوم داستاني او حکايتي شعرونه د لا زياتي پاملرني وړ دي. زه د ښاغلي جهاني د شعر په بېلابېلو غونډو کې د دې شاهد يم چي دغه لنډ منظوم داستانونه دومره اغېزناک دي چي د ګران شاعر له نورو ډېرو خوږو شعرونو څخه هم، له زياتي بدرګې سره مخامخ شوي دي او بيا بيا يې د اورولو ټينګار شوی دی.
په دغو کيسو کې يې نظمونو کې د نمونې په توګه د "موږک شېر"، "د پيشو توبه"، "شيخ نصرالدين"، "چرګ او باز"، "مهار کړي اوښان" او يو شمېر نورو يادونه کولی شو چي د کيسې په څنګ يې لنډ شاعرانه پيغام هم د غور وړ دی، چي په ډېر منطقي انجام کې راځي، لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د ښل په متهو غټ سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام ځني پردي سي
چي يې عقل خداى موږک غوندي کوچنى کړي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځى کړي
يا :
له ازله مو نصيب راغلى خوار دى
چي لوېدلى مو د ښل په لاس مهار دى

جهاني د پښتو د اوسني شعر له نوميالیو مخکښو شاعرانو څخه دی، جهاني د افغانستان د اولس د ژوند په ډېر غمګين پړاو کي، ډېر پرتمين شعرونه زمزمه کړي او لا يې زمزمه کوي، په دغو زمزمو کي به هماغه جهاني وګورئ خو دا ځل له "شپېلۍ" سره، او د سندريز غږ له ښايست سره. ورته غوږ شئ، وايې ورئ، ويې لولئ او خوند ترې واخلئ:

جهاني مه بوله ساحل ته لامبوزن لاسونه
د دې ياغي مالت وګړي په بلا پسي ځي

په مينه
زرين انځور
2001/9/3 ع
1380/6/12 لمريز
جرمني ? د کولن ښار

کور په اور کي د اغيار درڅخه غواړم
د جانان غليمان خوار درڅخه غواړم
چي غماز مي د جانان په کور کي بولي
ژبه ګونګه د رويبار درڅخه غواړم
که تر مرګه پکښې ځان يو ازي وينم
د هيندارو کور سنګسار درڅخه غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي سترګي بې جانانه بل څوک ويني
ځان منصور غوندي پر دار درڅخه غواړم
د سبا په شان بې نومه بې روبياره
کور پر سترګو د دلدار درڅخه غواړم
چي رقيب مي د لحد له کيسو کوڼ سي
ستا په نوم کي پټ مزار درڅخه غواړم
چي نمرود مي ستا د ميني په تور سوځي
ژوند په غېږ کي د انګار درڅخه غواړم
په شبنم، په آيينه، په ګرېوانه کي
مخ، جلوه، ذکر د يار درڅخه غواړم
چي بورا رنګه مي مينه افسانه سي
تل سينه څيري په خار درڅخه غواړم
چي پانوس غوندي په خپل اور کي رنګين يم
د کوګل وينه مي نار درڅخه غواړم
يو بې نوم غواړم په وينو کي کرلی
يو په سترګو کي نګار درڅخه غواړم
يو مي سوال جواب د قبر په پښتو کې
يو لحد پر کندهار درڅخه غواړم
چي يوازي جهاني درځي درشل ته
د سکروټو پر سرلار درڅخه غواړم
8 -11 -2000

↓
زه لکه پرخه په لوېدلو کي چا نه وليدم
لکه نسيم په تېرېدلو کي چا نه وليدم
د ګل په غېږ کي مي يوه شپه په قسمت ليکلې
لکه شبنم په الوتلو کي چا نه وليدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ له پانوسه مي رنګين کړل د ساقي لاسونه
کرار کرار په سوځېدلو کي چا نه وليدم
نه د شاعر نه د بورا سترګو ته ونښېدم
د غرونو ګل وم غوړېدلو کي چا نه وليدم
نه تر اوربل نه تر ګرېوانه نه تر شونډو ولاړم
پر آشيانه په رژېدلو کي چا نه وليدم
خواږه خوبونه د ځوانۍ لکه سېلۍ تېرېدل
د خيال ماڼۍ وم نړېدلو کي چا نه وليدم
لکه نفس چي د عمرونو له محبسه وزي
د زولنو په ماتولو کي چا نه وليدم
لکه ببرۍ کوګل مي ډک له فريادونو وړمه
شپه د توپان وه ډوبېدلو کي چا نه وليدم
د حق ناري مي له زندانه تر يزدانه تللې
د افسانو په جوړولو کي چا نه وليدم
د جهاني په شان مي شپې کړې د يارانو سپيني
په تورو ورځو ژړېدلو کي چا نه وليدم
ويرجينيا
1999 ډسامبر

↓

ستا د راتلو په انتظار کرار کرار زوړ سوم
روبياره کله به راځې په انتظار زوړ سوم
د مرغلرو سوداګرو مي تپوس ونه کړ
تر لونګينه چا يو نه وړم پر بازار زوړ سوم
ما خو ويل چي په لمبو کي تر منزله ورځم
لکه قدم پر مځکه ولوېدم پر لار زوړ سوم
د خزانونو له هيبته يې خوله خلاصه نه کړه
د ګل په تمه د غوټۍ څنګ ته پر خار زوړ سوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شېبه مې زولنو سندره غبرګه نه کړه
د لېونو سره په کلي کې هوښيار زوړ سوم
چا مې له سترګو سره دوې اوښکې ملګرې نه کړې
لکه خاټول په رنګ رنګين په زړه پرهار زوړ سوم
نور مې خيالونه په خوږو نکلونو مه بيدوه
زه له شپو سترې يم په هيله د سهار زوړ سوم
تش د دوږخ له بېرې وچې شونډې نه ګرځمه
يارانو خُم لره راغلی وم خُمار زوړ سوم
د جهاني پانوس کوګله لمبې مه سپموه
لکه پتنګ په ارمانونو د انګار زوړ سوم
ويرجينيا
1998 اپريل

↓

شېبې د انتظار دې په لېمو درته ساتو
اغزي نه دي دا لاري په بڼو درته ساتو
په شرنګ چې مو ټولې د غمازانو وينه نه سي
محرم به لېونتوب د زولنو درته ساتو
ازل مو نذرانه د سوځېدو منظوره کړې
هر پل دې تر درشله په لمبو درته ساتو
چې سترګي د رقيب دې په جلوه روښاني نه سي
جانانه رباتونه په تيارو درته ساتو
ستا شپې دي وي روښاني موږ دي سوځو لکه شمعې
پېړۍ دې په پانوس کې په ګزمو درته ساتو
وعده مو له فرياد او له قسمته سره کړې
دردونه لکه ژبه د زخمو درته ساتو
یوه شپه یو راغلي بې اختیاره بې خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنم غوندي مو کډي پر غونچو درته ساتو
نن جنګ ته یو راغلي جهاني ستنېده نسته
مورچل په ککریو په پښتو درته ساتو
ویرجینیا
12 ؟ 6 ؟ 2000

↓

ځوانۍ ستا پر اوږو د جنازو پر کلي راغلو
د اوښکو په ګامونو د لېمو تر کلي راغلو
هر کاڼی مو جلا له ککرۍ سره اشنا دی
په شرنګ د زولنو د لېونو پر کلي راغلو
پتنګ غوندي نصیب راته منلې وه دا لاره
محفل ته دي جانانه د لمبو پر کلي راغلو
معذور یو که نن توان د الوتو راپکښې نسته
سوځلي ګلستان ته د اغزو پر کلي راغلو
پیدا چي درته تمه نه سي زموږ د رغېدلو
خولې د زکندن یو د سلګو پر کلي راغلو
زر ځله به سي بندي د جانان د دیدن لاري
د پرخي د لښکر غوندي د شپو پر کلي راغلو
ساحله د توپان کیسه یوه شېبه که هېره
مړژواندي وزر ماتي د څپو پر کلي راغلو
یو ټک له سره باسو نګهبان له بدو سترګو
په چم د سپېلنیو د اورو پر کلي راغلو
له ژبي د فریاد سره مو ستوني پخلا نه کړ
د درد په شاني زړه ته د زخمو پر کلي راغلو
سجدې یې پر تندي د جهاني منظوري نه وې
زاهده له توبو د میکدو پر کلي راغلو
واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

28 ؟ 8 ؟ 2000

کلونه کيږي له دې ښاره کيسو کوچ کړی دی
د آدم خان له شهبازونو درخو کوچ کړی دی
په هغه دښت کې د مجنون غرغرې وچې سولې
د لېونيو له مزلونو اغزو کوچ کړی دی
نه په محفل کې بلېدل نه سوځېدل ياد پړي
د پتنګانو له مذهبه لمبو کوچ کړی دی
څنګه به ستون سي له خزانه تورېدلی بلبل
چې له چمنه د ګېډيو وږمو کوچ کړی دی
اوس يې شرنګی د نيمو شپو سندري نه تخنوي
له سپينو لېچو سرو لاسونو بنګړو کوچ کړی دی
د زلېخا مينه د چا لمني نه توروي
اوس له خوبونو د يوسف قافلو کوچ کړی دی
د تور جادو افسون وهلي دي د غرو لمني
نن د شپېلۍ له منترونو نغمو کوچ کړی دی
جهاني څوک به پر لنډيو غزلونه ليکي
چې له ګودر څخه د پېغلو نارو کوچ کړی دی

ويرجينيا
12 ؟ 8 ؟ 2000

↓
بيا يې په محفل کې نن له پام څخه لوېدلي يو
ګوره د ساقي تر نظر څنګه ورغلي يو
هره شپه به موږ ته زنداني خوبونه مه راوړه
شرنګ د زولنو ته له کنعان څخه راغلي يو
نن دي عبرتونه له هوښيارو سره وخاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لېونيو په اتڼ ور کښېوتلي يو
پل چي مو د پله پر سر ايږدي رقيبه پښه نيسه
موږ چي له ازل څخه راغلي يو ښاغلي يو
مه راځه ساحله چيري موږ چيري دا ستا سکون
موږ يې سمندر ته د توپان په شپه لېږلي يو
نور مو تماشه کوي که خپله ننداره کوو
يوه نه سوو شبنم غوندي يې څو شېبې بللي يو
هره ورځ د ستورو په حساب لمبې په خوله کي وړو
موږ له خپلي ژبي لکه شمعي سوځېدلي يو
موږ خو بې اختياره د نعمت پر خوان ور پرېوتو
ګوره چي سخي کور به لا څو ورځي منلي يو
پرېږده جهاني له دې وزره د پرواز تمه
غشي د نصيب چي پر شهپر باندي ويشتلي يو

ويرجينيا
12 -10 -2000

↓

لا به تر څو وينو ملګرو دا د غم خوبونه
د جنازو سره ملګري د ماتم خوبونه
ځئ له آسمانه سره يوه کو دا زړه خبره
يا دي اختيار وي يا دي ځغلوي قلم خوبونه
نور به پخپله د خوبونو تعبيرونه کوو
پردي لا ولي ګوري موږ ته سم نا سم خوبونه
بوډۍ آسمان ته نوري مه نيسئ د خير لمني
په دې کږه ملا يې د ډيرو کړل برهم خوبونه
پير مُغان ويله خپلي آيينې سپيني کړئ
کنه حرام دي د سکندر او جام جم خوبونه
يوه منزل ته نه رسيږي بېلي بېلي کوڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سرابونو ډېرو وخوړل د يم خوبونه
نن د شيطان په لمسه غاړه د هابيل غوڅوي
سبا به ويني ويني ژاړئ د ستم خوبونه
جهاني نور نو د قسمت په خوښه نه يو روان
راويښوو په لويه لار کې هر قدم خوبونه

ويرجينيا
8 -12 -2000
↓
يو څو رنځوري شپې دې په لېمو يې زنګوو
شېبې د انتظار دې په کلو يې تېروو
دا ښار د نازولو دی چا درد نه دی ليدلی
تر څو به په زګېروي ورته زخمونه ويښوو
کلونه د سبا د جنګ په هيله خاوري کيږي
نن وزو له توپان سره خبره سپينوو
عمرونه له مطرب سره بې سوره نغمې ژاړي
ساقي په دې رباب کې نوی شرنګ پيدا کوو
چې ستا سره ښخېږي د هغې ګناه په ګوتو
قسمته له تندي څخه سجدې دي پاکوو
راپرېږده د ساقي سپينو لاسو کې سره شراب
واعظه ته رخصت يې موږ اورونه قبلوو
چې لوېږي مي زلمی ساقي په غېږ کې له مستۍ
جنت زاهده ستا سو موږ خمونه تشوو
ځوانۍ چې ګمراه نه کئ د خلوت په تاريکو کې
دا شپې راڅخه تښتي ځو توبې به ماتوو
هستي مو جهاني د عزراييل په غېږ کې غواړه
مستي لا په سلګيو کې د سره پاڅوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
15 -8 -2000

↓

پیاله نیمه دي ولوېږي نظر په ماتوم
نن دا سي مستي غواړمه ساغر په ماتوم
ژړ مخی به در نه سم په کوڅه کي لېونتوبه
څو کاڼي مي راوړي دي خپل سر په ماتوم
چي تمه د پرواز مي پاته نه سي په سینه کي
په غشیو کي در الوزم وزر په ماتوم
ستا شپې ته مي جانانه سره لمبه په خوله کي راوړه
د شمعي په څېر ژبه ده منتر په ماتوم
که سیوری غوندي ورک یم له تروږمۍ سره پر لارو
معلوم په هر قدم یمه سفر په ماتوم
شهیدي کربلا ته په جنګ نه یم در وتلی
غازي زور مي راوړی دی لښکر په ماتوم
شپې د انتظار دي تر لحده پوري وړمه
دا شپه مي سبا نه کې زه سحر په ماتوم
نفس د زکندن یمه په ستوني کي ګنډلی
یو جام د اجل غواړمه کوثر په ماتوم
قسمته نن په خپله خوښه ستا له غېږي ځمه
قلم پر تندي کاږمه دفتر په ماتوم
په نوم د جهاني چي دي لیکلي دي آسمانه
تو پان درڅخه غواړم سمندر په ماتوم

ویرجینیا
12 -9 -2000

↓

نور به له رقیب سره د کور خبري نه کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې به سرې کو د پېغور خبرې نه کوو
څله د پردیو د خوښې د پاره وسوځو
نور به وزر وساتو د اور خبرې نه کوو
ولې خپلې ځانګې د جنون تېښتې ته ونیسو
ځان چې تربور سوی دی د زور خبرې نه کوو
ځئ چې د قسمت پر تندې خپلې کرښې ولیکو
پرېږدئ له قاتل سره د ورور خبرې نه کوو
ډېر مو له فریاده د رقیب کیسې شرینې سوې
درد غوندې به پټ وزو د شور خبرې نه کوو
زمونږ لا په شهپر کې د آسمان خوبونه پاته دي
مرګه ځوانیمرګه لا د ګور خبرې نه کوو
نن به جهانې بې وزرونو پروازونه وي
پرخه غوندې الوزو د لور خبرې نه کوو

واشنګټن ډي سي
19 -2 -2002

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسې مې نه غوښتې چې نن دې وینم
په تن زخمي په سره کفن دې وینم

نه دې هلمند هغه موجونه راوړي
نه له مستۍ په خوله ځګونه راوړي
نه د ارغند غاړې ګلونه راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دي ترنک زاړه سېلونه راوړي
نه دي دښتو کي قافلې وينمه
نه دي کېږديو کي ډېوې وينمه

نه د رابيا له ميني مست فتح خان
له کلابُسته قهرېدلی روان
نه ورسره دي د برېښو ياران
نه د مغولو په پوځ ګډ دی تالان
نه يې شپېلۍ دي په برېتو اغوستي
نه يې سرونه په نېزو اغوستي

نه چا ته کور نه چا ته بام پاته دی
نه د کيسو د شپو ارام پاته دی
نه د بيبو د خولې پيغام پاته دی
نه ښادي خان نه دلارام پاته دی
نه په زلمۍ مينه کي شور خوځېږي
نه په رګو کي د چا اور بلېږي

نه د احمد د توري شرنګ وينمه
نه يې لښکري نه يې جنګ وينمه
نه پاني پت په وينو رنګ وينمه
نه سينې څيري په خدنګ وينمه
نه مرهټيانې ميندي بوري ژاړي
نه پښتنې په تېرو تورو وياړي

اوس دي پر کليو جنازې را اوري
له پېغلو سترګو اوښکي سرې را اوري
له خپل قسمته درته شپې را اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپینو ورځو دي تیارې را اوري
اوس هدیره د افسانو یې زموږ
ګور د زلمیو ارمانو یې زموږ

اوس له آمو تر اباسینه خاوره
له وینو مسته سره رنګینه خاوره
هغه درنه هغه سنګینه خاوره
هغه تر خپل ښارګ شیرینه خاوره
وربانديِ ګرځي د اورنګ آسونه
د پردۍ سولي پردي جنګ آسونه

اوس دي په لار کي رقیبان پراته دي
اوس دي په عرش کي شیطانان پراته دي
پر خزانو دي ښاماران پراته دي
په کوه قاف کي دي دېوان پراته دي
لاري کوڅې دي د اغزو ډکي دي
یاغي درې دي له لمبو ډکي دي

ما خو به ستا په نوم فالونه کتل
ما له قسمت سره سوکونه وهل
ما دي په غېږه کي ګلونه لیدل
ما دي تندي کي جنتونه ویل
اوس مي په زړه کي ستا یادونه ژاړي
هره غزل کي مي بیتونه ژاړي

لا مي د وران قسمت خوبونه وینم
لا دي په برخه توپانونه وینم
لا په غضب د آسمان خونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د ډېرو بارانونه وينم
لا به د دوست په نوم درځي غليمان
لا به دي وژني د لستوڼي ماران

راسه چي ويني ته دي اور درکمه
زاړه جنون ته به دي شور درکمه
څو لېونۍ چيغي په پور درکمه
زخمي لمبو ته به دي زور درکمه
راځه يو مسته پياله بنګ پورته کو
يو ځل به بيا د توري شرنګ پورته کو

راځه چي بيا د افسانو په ژبه
د ملالۍ او د عينو په ژبه
د ميوندونو د کيسو په ژبه
څه د توپک څه د جرګو په ژبه
د وطن شپو ته مشالونه راوړو
د تيارو ښار ته څراغونه راوړو

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کيسو وطنه
د ميدانونو خرخښو وطنه
داسي مي نه غوښتي چي نن دي وينم
په تن زخمي په سره کفن دي وينم

ويرجينيا
15 -5 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښنه نيولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له بانو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چي کوځې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوبويني
افسانې د برېتورو ، ږېرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کوم وطن ته وړي دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد پسانو
کوم ولات کي يې د رمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوړ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د ننبتر وني جنډۍ سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر مينانو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اتڼ تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غر او سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالاګودر ته یوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک را یادوي تېري خبري
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وایي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونهویني ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره سارِه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي خیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبي سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وايي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوني غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تياري پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وښي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي ديوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نسيم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګې دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېرى
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښه نيولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له باڼو تر ګرېوانه د اوښکو کور دى
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس په ساندو کیسې وزي له کابله
چې کوڅې یې وې ښایستې په پېغلو حورو
سور سالو یې د لمبو رنګ دی اخیستی
چې په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ یې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تبر سوی دی ناورین د زورورو
ماشومان یې بلاګاني په خوب ویني
افسانې د برېتورو ، ږیرورو
د هر پلار کیسه د زوی په وینو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کله چې کوم وطن ته وړې دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد پسانو
کوم ولات کې یې د رمل ورته لیکلي
څوک به اوري فریادونه د زخمیانو
څوک به غوړ نیسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د یتیمانو
څوک به بیرته لوپټه د خور پر سر کې
څوک به نیسي ګریوانونه د غازیانو
د ښښتروني جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهیدانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک ليږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر مينانو
څوک به ژاړي په کيږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اتڼ تر خيبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر خپو ګرځي
څوک به ليکي قصيدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسينه
غرا و سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له ميراثونو
اوس به څوک د جلالا ګودر ته يوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک رایادوي تېرې خبرې
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وایي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پټ په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونهویني ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کې زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د وروړ پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور تېکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د وروړ په وینو سره ده
چي څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس له ګوتو د مطرب ویني را اوري
ژبي سل ځایه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وایي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چیري د زلمیو څوني غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تیارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تیارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاولیو نه پایلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نیولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه یاغي کېږي
نه خیام سته د توبو د ماتولو
سپین لاسونه د ساقي به چیري وېشي
پر یارانو شنې پیالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به لیکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس نسیم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګۍ دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وایي نسته کجاوې شا لیلا ورو ورو
پېغلي نه نیسي د اوښو پېزوانونه
اوس یې نه راوړي رویبار د دیدن زېری
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي یې زمورې پلونه بېګانه دي
له اغیار سره یې کړي پیوندونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

واه زوروره څه په لوړ آواز سندري وايې
ستا په سندرو کي ږغونه د پيړۍ اورمه
لکه له منځه د وحشي او توپاني سمندر
زه ستا آواز د بې وزلانو له بېړۍ اورمه
د غرونو منځ کي له درو له ګړنګونو څخه
يوه خوږه يوه اشنا غوندي شپېلۍ اورمه

څومره زړه ور يې چي لا نوم د ملالۍ يادوې
د ثريا د قبر سر ته يې لنډۍ يادوې
لا دي د زړه خواله راوړې د نازو لونو ته
لا په دښتونو کي سندري د کوچۍ يادوې
لا دي ژوندۍ ده په سينه کي سوځېدلې مينه
لا ماښامونه لا اورونه د کيږدۍ يادوې
لا دي خوبونو ته راوزي خپلي دنګي نجوني
لا د ګودر سره پاولي او غاړګۍ يادوې

اوس دي هغه ښکلي پېغلوټې بې پاوليو ګرځي
اوس بې پوړني ببر سر بې غاړګيو ګرځي
اوس يې سندري په دښتونو کي شپې نه ويښوي
چي د شيطان محتسب سترګي پر کيږديو ګرځي
هغه ښايستې د غزلونو د شعرونو سترګي
له اوښکو سرې دي شوړېدلي په زاريو ګرځي
اوس د ديوانو د شامته ښکلا وتوربده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترابان په کور کې پوځ د شاپېریو ګرځي
اوس یې په مېنه کې د توري بلا مور لنګه ده
په پېښور کې په کوڅو کې د پردیو ګرځي
هغه ښایستې په تورلېنګیو کې پلو ګرځوي
د ګیدړانو کره لونې د زمریو ګرځي

د ثریا د خویندو میندو هدیره ورکه ده
د ښکلیو لونو یې کلا ورکه د ېره ورکه ده
اوس د زلخوړي ابوجهل د لښکر له جوره
په ماښامونو کې لمبه ورکه خېمه ورکه ده
څوک د تورونو څوک سنګسار د پاره جوړې نجوني
پر سورکۍ شونډو یې د ژوند بله کیسه ورکه ده
اوس نه په ورا نه په اتڼ نه په مېله راوزي
د ژوند له خوني یې رڼا ورکه ډېوه ورکه ده

په دې تورتم کې به له چا سره غمونه ژاړو
اوس به د کومو ځوانیمرګو لحدونه ژاړو
د کومو کونډو کومو بورو کومو ورارو سره
د چا کیسې او د چا شناختې او قبرونه ژاړو
د بې عزته محتسب دُره عزت لوټوي
د چا پر ولې پر ناموس باندې زخمونه ژاړو
دلته به څرنګه ګرېوان د زورورو نیسو
دلته به چا سره دردونه پرهارونه ژاړو
دلته مو وژني د نصیب د فیصلو په حکم
وایه له چا سره دا تور عدالتونه ژاړو
اوس د بابا پر مېنه حکم د اورنګ چلېږي
د پردۍ توري به موږ چا ته ګوزارونه ژاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره هادي ! نن دي پر خویندو بدي شپې راغلې
د رڼاګانو په وطن کي دي تیارې راغلې
چي پایزېبونو به یې شپې له کېږدۍ وشړلې
هغو پاپیو ته نن توري زولنې راغلې

خو که دا مېنه په ریشتیا د ملالۍ مېنه وه
که د نازو او ثریا او تورپېکۍ مېنه وه
که په ریشتیا زمریو میندو وه راوړي بچي
که په ریشتیا د عُقابانو د ځالۍ مېنه وه
که د شهید مین په وینو چا خالونه وهل
که د ګولیو په باران کي د سیالۍ مېنه وه
که چا دې خاوري ته د وینو اوبه خور ورکړې
که د اتڼ که د پایکوب که د مستۍ مېنه وه

نو پر دې خاوري داسي ډېري زلزلې راغلي
دې هسکو څوکو داسي ډېري حادثې لیدلي
دلته مرګي موږ ته په زر ځله خېمې وهلي
د بورو ورارو سترګو ډېري جنازې لیدلي
موږ له ازله د توپان په شپه کي وزېږېدو
دې سمندر کي له پېړیو مو څپې سهلي

که ژوند باقي و یوه ورځ به مو بیا ښکلي نجوني
لکه د غرونو غرڅه مستي نازولي نجوني
بیا پر واټونو ډلي ډلي په سپلونو ګرځي
زما د کابل هغه ښایستې هغه ښاغلي نجوني
بیا به په سرو منګلو زړونه له کوګله کاږي
په شرنګا شرنګ به را رواني وي منلي نجوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به د سترګو تر کونجو ګوري مکار محتسب
موږ به پر نویو پانو نوي حسابونه لیکو
بیا به د شعر پر مځکه وکرو د میني فصل
بیا به له سره نوي نوي غزلونه لیکو

واشنګټن ډي سي
9-9-2001

زنداني خیالونه

ما ویل زه به یوه ورځ د پسرلي په سهار
چي مځکه سره او شنه وي
چي د بوډۍ په ټال کي
غزلي ناڅي ترې نظمونه اوري
چي د توبې پر لغوړنو پر چاودلو شونډو
کیسه د ذکر زنګ وهلې نیمه خوا ویده وي
چي له محرابه سجدې نه راپاڅي
چي شیخ د خپل قهر په اور کي سوځېدلی پروت وي
چي په جومات کي غځېدلی پروت وي
چي د نې او د خُمار سندري
چي د جانان او د نګار سندري
چي د ساقي او د خپل یار سندري
هم له شبنمه هم له ګلو خوځي
هم له نرګس هم له سنبلو خوځي
هم له اوربل هم له کاکلو خوځي
له شونډو خوځي له سرو مُلو خوځي
زه به راځم پر هغه لاره باندي
چي تا په میاشتو په کلو څارله
چي تا په اوښکو په سلګو څارله
تا په دعا، تا په تعویذ، تا په فالو څارله

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به راځم لکه د تللیو مرغکیو په څېر
د پسرلي د توتکیو په څېر
او راسره به وي د سپینو مرغلرو امېل
زه به کیسې د پردېسیو کوم
ته به کیسې د شوګیریو کوې
زه به له ګل څخه فراق ژاړمه
ته به نکلونه د اغزیو کوې
زه به دي غېږ کي نیسم
ته به مي غېږ کي نیسې
یوه شېبه به شوګیرونه هېر کو
د خیال په تاو به خزانونه هېر کو
اوښکي به هیري کو غمونه هېر کو
خو ګراني کله د زمان بندیوان
دا د عمرونو د زندان بندیوان
په زړه ظالم د شنه آسمان بندیوان
زما د خیالونو زولنې ماتوي
یا ستا د اوښکو سلسلې ماتوي
دا په زړه سخته زمانه
کله ارام ته پرېږدي
د پردېسۍ ستړي خپاره خیالونه
د بې وسۍ زخمي زخمي خوبونه

واشنګټن ډي سي
1 -11 -2000

د عمر سودا

ځوانیمرګي ځوانۍ څه وې
سپیني ږیري مخ دي تور سه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور یم تر قیامته
ځه کلو نه دي په ګور سه

ځوانۍ چیري مي کړې ور که
چېري ولاړې ښکلي نجوني
چي ښایستې ونې یې ګورم
رانه لیري ځغلي نجوني

خدایه نغده مي راوړې
پور ته نه یمه راغلی
پنځه ورځي مي زلمی که
ژوند مي ټوله دربخښلی

چي بیا زه یم بیا یاران وي
بیا سبزه وي بیا ګلان وي
چي بیا می وي بیا مستان وي
د شرابو رود روان وي

پیالې سر پر سر تشېږي
ښاخلې بند پر بند ماتېږي
ویني وار په وار تودېږي
مرګ او ژوند دواړه هېرېږي

شرنګ سي پورته له ربابه
لمبه خېژي له دریابه
شیخ توبه کي له کتابه
پرهېز مات کي له شرابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پایکوبه د یارانو
شپې سي اور د رقیبانو
ورځې توري د شیخانو
ژوند اغزي د غلیمانو

یو د بل په سترګو پایو
زه او یار مي لاس تر غاړه
یو په بل کي سره ورک سو
په یوه هستي کي دواړه

هم ډکېږي هم تشېږي
صُراحي او ګیلاسونه
له مستانو نسکورېږي
د سرو مُلو ډک جامونه

نازولې ساقي ګرځي
لکه ځانګه د ګلونو
چي خمار مستي یې ځاځي
له سرو سترګو له لاسونو

خدایه سپین وېښته مي واخله
په رګو مي کړه اورونه
بس پنځه شپې مي زلمی که
نور در ونیسه کلونه

چي توبه وي له حسابه
زه هغسي مستي غواړم
چي پرهېز وي له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه کلونه ژاړم
او که دا نه وي خالقه
بې اجله د رنه ولاړم

ویرجینیا
13 -3 -2002

ته ښایسته یې

ته لکه ستوری د آسمان پر لمن

ته لکه سترګه د سبا ښایسته یې
په آسمانونو کي تنها ښایسته یې
ته له ازله له پخوا ښایسته یې
ته د مستۍ ته د خمار په شپه کي
لکه ساقي لکه مینا ښایسته یې
لکه پانوس لکه رڼا ښایسته یې
لکه جلوه لکه برېښنا ښایسته یې
لکه شبنم لکه ځلا ښایسته یې
لکه ګلاب لکه بورا ښایسته یې
لکه لاله په سره لمن کي د بېدیا ښایسته یې
لکه غزل ټوله ښکلا ټوله له رنګه ډکه
لکه خیالونه د شاعر د هري خوا ښایسته یې

ته لکه زېری پر غوږو لکه نغمه پرېوزې
له سر تر نوکه په رګو لکه لمبه کښېوزې

ته لکه شمع لګېدل دي زده دي
په توره شپه کي بلېدل دي زده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سوځېدل هم سوځول دي زده دي
هم ویلول هم ویلېدل دي زده دي
لکه خیالونه الوتل دي زده دي
پردي خوبونه تښتول دي زده دي
زخمي کول کرارول دي زده دي

ته لکه زرکه له اوازه دي درې ښکلي دي
لکه شپېلۍ له مازیګره دي رمې ښکلي دي
لکه لمبه له ماښامونو دي خېمې ښکلي دي
ته لکه وړانګه له سهاره دي څپې ښکلي دي

ته لکه ګل د نسترن له تا بهار ښایسته دی
لکه نسیم لکه وږمه له تا سهار ښایسته دی
لکه سپوږمۍ له تا آسمان له تا سینګار ښایسته دی

ستا له تصویره مي خوبونه ښکلي
په تصور مي دي خیالونه ښکلي
ستا له خیالونو مي نظمونه ښکلي
ستا په هستۍ مي غزلونه ښکلي

تر څو ژوندی یم ستا په نوم به غزلونه لیکم
تر څو چي یونم څو چي وینم څو چي سترګي لرم
ستا پر تصویر باندي به اوښکي کرم
ستا په خوبونو به مي شپې بیدوم

ویرجینیا
13 -3 -2002
چي شپېلۍ بنده نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
په دې دښتونو کې یوازې دا یوه نغمه ده
چې مورې ته نکل د پېرېو کوي
یوازې دغه آواز
اوس د آشنا دښتونو
د جگو جگو غرونو
زمورږ د زهیرو چپاو سویو زړونو
د نړېدلو سوځېدلو خونو
د ځوانیمرگو نیمه خوا قبرونو
یوه یوه کیسه پر ژبه لري
یوازې دغه آواز
یوازې ستا د شپېلۍ مستې او آزادې نغمې
د لوړو غرونو تر کمرونو ورځي
لا د کېږدۍ تر ماښامونو ورځي
لا په دښتو کې تر اورونو ورځي
لا د زلمیو مینانو تر نکلونو ورځي
لا د بلبلو چڼچڼیو تر غوږونو ورځي
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
چې زمورږ د غرونو دا ژور لاښونه
چې دا زخمي گلونه
دا سوځېدلي او دا وچ ډاگونه
دا نیمه خوا ښارونه
دا بې صاحبه دا میرات کورونه
دا د مرگي له ساندو ډکه خونه
یوازې تا پېژني
شپانه کلونه کېږي
چې وطن رنگ د لېونتوب اخیستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګونو باج له سرېتوب اخیستی
د څو قاتلو لوټمارانو ټولۍ
د بېګانه داره مارانو غدۍ
زلمي سرونه په لمنو کې وړي
شهیدي ويني په ځمونو کې وړي
پردي تېغونه په لاسونو کې وړي
نه یې په شپو کې دي کیسې پرې ایښي
نه په کیږدیو کې لمبې پرې ایښي
نه یې پر شوندو ترانې پرې ایښي
نه یې شهباز نه یې نغمې پرې ایښي
نه یې لنډۍ نه یې نارې پرې ایښي
ستا له شپېلۍ به هم نغمې تللې وي
ستا له نغمو به هم کیسې تللې وي
ستا له کیسو به هم مزې تللې وي
تا ته به هم سورونه نه وي پاته
ستا له آوازه به هم ويني څاڅي
ستا له سورونو به هم اوښکې پاڅي
تا ته به کله دونه شور پاته وي
ستا د نغمې به کله زور پاته وي
ستا به د وينو چېرته اور پاته وي
خو ته دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واري سم
که سبا بیا مو ګودرونه خپل سول
که مو دا غرونه دا دښتونه خپل سول
که په کیږدیو کې اورونه بل سول
او بیا کیسې د اوربدلو سولې
بیا غاړګۍ د اچولو سولې
پېغلي ګودر ته د ورتللو سولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزېبونو د پاولیو شرنګولو سولې
د محتسب سترګي ړندې سوې د ایستلو سولې
بیا به دا ستا په نغمو
بیا به دا ستا په آواز
دا ستا په مسته شپېلۍ
راویښوو د نیمو شپو نکلونه
له شپو به باسو شیطاني خوبونه
بیا به را یاد کو پخواني وختونه
بیا به رباب ته شهبازونه راسي
بیا به نغمو لره سورونه راسي
بیا به نڅا ته پایزېبونه راسي
بیا به محفل ته پانوسونه راسي
د ساقي لاس کي به جامونه راسي
ته به شپېلۍ ږغوې
یاغي سندري به دي
راپاڅوي د رګو وچي ویني
ژوندۍ کوي به زمولېدلي میني
راویښوي به ډ کي پیني
دا شپېلۍ بنده نه کې
په دې شپېلۍ کي زه خوبونه وینم
پکښي خیالونه وینم
درته خوبونه زنګوم پکښي تالونه وینم
د نن اورونه هېرومه جنتونه وینم
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
په دې دښتونو کي یوازي دا یوه نغمه ده
چي موږ ته نکل د پېریو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
12 -8 -2000

سترګې

پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
او د عینکو شاته
یوازې ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه لیدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې باڼو پیره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې
نه یې کاږه باڼو حملې د شواخون کولې
نه یې پر زړونو اورول نوي تازه وارونه
نه یې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
در ته کتل مې چې ښایستې سترګې دي
هغه د میو پیمانې سترګې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ښخوبيه له مستيه تکي سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د ورښمينې ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلي غلي
د بلي مستي غنم رنګې نازولې نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوه ده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسې کرار کرار مزلونه وهي
چې خپلې شپې به يې ياد ېږي کنه
چې خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

ويرجينيا
17 -3 -2001

سوګند

چې لا تر څو مې په رباب کې وي تارونه پاته
چې مې له ګوتو کې شهباز خوځېږي
چې يې لا توان د شرنګولو لرم
چې لا نغمه د ږغولو لرم
او لا يو څوک د اورېدلو لرم
او لا مې پاته په نغمه کې وي وروستي سورونه
زه به رباب وهمه
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پرتندي سجدې ليدلای نه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياغي نارې مې اېلولاى نه سي
شمع په لاس به په کوڅو کې د رندانو ګرځم
زه به پر کور د ميخوارانو ګرځم
تشې پيالې کړنګوم
ځانته زاهد قهروم
او د دوږخ پاروم
کور د ريا سوځوم
که نشې نه وي که مستي که شرابونه نه وي
که ساقي نه وي سپين لاسونه ډک جامونه نه وي
که محفل نه وي که نڅا که پايکوبونه نه وي
يوه خماره چيغه
څه لېونۍ او څه هوښياره چيغه
پورته کومه دا سکوت ماتوم
ژوندي قبرونه په نارو ويښوم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړى دى
چې د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پر تندي سجدې ليدلاى نه سي
ياغي نارې مې اېلولاى نه سي
که د تور مخو زاهدانو پيره دارو سترګو
د محتسب او د قاضي دواړو مکارو سترګو
له خلوتونو راوتلو رياکارو سترګو
په رنجو تورو دوو غدارو سترګو
له ګودرونو د پېغلانو نارې وشړلې
له پايزېبونو يې د شرنګ سلسلې وشلولې
له ماښامونو يې کيسې او لمبې وايستلې
زه به ګودر ګودر نارې وهمه
زه به پر سپينو مرغلينو اوږو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به پر سپینو پر وربښمینو لېچو
د منګوټیو سلسلې یادوم
زه به کیږدۍ ته ورځم
زه به لمبې بلوم
زه به کیسې ویښوم
ځانته زاهده قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي
لا خو ژوندی یم لا له ستوني مي اواز راوزي
لا خو بینا یم سپین له توره بېلولای سمه
لا یوه چیغه مستانه پورته کولای سمه
لا خو په وینو کي بخري ګډولای سمه
لا خو غزلي مستولای سمه
لا مي سینه کي ناویلي ترانې پاته دي
لا ترانو کي څو زخمي زخمې نارې پاته دي
لا له شهبازه سره غبرګي زمزمې پاته دي
لا په رګونو کي څو څاڅکي ویني سرې پاته دي
لا مي په وینو کي څو ګرمي هنګامې پاته دي
لا به زه اوس د انځورګرو په کوڅو ګرځمه
په قلاګانو په حجرو ګرځمه
د ورکي مېني به پوښتني کوم
کوډي کتني کوم
څو سوځېدلي تصویرونه ایږدم
څو پاڼي پاڼي کتابونه اوډم
پکښي څېره د خپل جانان لټوم
له ماتو ماتو قلمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین کاغذ باندي خطونه لیکم
یوه څېره رسموم
بیا له تصویره سره لوبي کوم
ترېنه انځور جوړوم
د زړه په وینو یې خالونه ایږدم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي

ویرجینیا
19 -12 -2000

او لا او رونه بل دي

د پوهاند عبدالشکور رشاد د شعر په اقتفاء
ها چي په وینو یې لړلي دي د غرو لاښونه
چي یې لمن کي رغړېدلي دي مغرور سرونه
چي یې د توري له هیبته لړزېدل په کټ کي
د غلیمانو د تورزنو جنګیالیو زړونه
چي یې کیسو ته له باګرامه تر سسرامه پوري
یو په یو وښودل د شېر او د سکندر نومونه)1(
چي یې راپاڅي افسانې د اصفهان له کیسو
چي یې له ډاره رپېدله قزلباش پوځونه)2(
چي پاني پت ته یې ور وښودی ایمان د توري
چي د تاریخ سینې ته ولاړل دُراني تېغونه
چي له پامیره تر سپین غره تر خیبره پوري
پکښې ایرې سول یرغلګر او د دښمن هډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له سکندره له چنګېزه يې کړې لارې ورکې
چي د فرنګ پر زړه يې کښېښنود له تور داغونه
چي سره تبۍ يې کړله مځکه د فرنګ او تزار
چي يې په غاړه کي ورو تړومبل د اور لاړونه
چي سرو لښکرو پکښې زر ځله ټکري وکړې
چي خپل تاريخ ته يې سوغات يووړله ژړ مخونه
چي يې د کونډو ، بورو ، ورارو حسابونه ورک دي
چي يې د شمېر په ژبه نه راځي ناصور زخمونه
چي يې تر ننه تر سبا او تر پېړيو پوري
په ښار او کليو کي ور وکړله سره اورونه
چي دې انګړ ته د کوربه بې اجازته راځي
کوم بختور به وړي تر کوره مات ژوندي بندونه
دلته سينې دي له ازله له پولادو جوړې
دلته له ټانک سره ډغري وهي کلک سوکونه

او يوه ورځ د دې وطن په کړلېچو کي مات سول
د تزارانو په ګناه ککړ خيرن لاسونه
او يوه ورځ سو د پېړيو طلسم دړې وړې
او يوه ورځ له هسکه راغلل د برې ډغونه
ويل يې سپک سول د درانه پښتون انګړ ته چي تلل
د کبرجنو داړه مارو ناروا ټانکونه
پر مځکه جوړې زلزلې سوې د اتڼ له زوره
ميدان ته ووتل د تېرو افسانو ډولونه
ولاړې د غرو شاته نيهام سو تښتېدلې ښامار
په ميدانونو کي يې پرېښود له مات غاښونه
د کنډوالو ناره يې واورېدل په عرش کي خالق
د کونډې ناوي په نيکريزو سرو لاسو عرضونه
غرونو سيندونو يوه بل ته پيغامونه لېږل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو له جنډیو اوربډل رنګونه
چا ویل بیا ګوندي سمسور سي سوځېدلي کلي
ګوندي دا شاړي مځکي بیا وسپړي سره ګلونه
بیا له سورنا او له ربابه نغمې پورته سولې
نڅا ته ووتل د نجونو او زلمو فوجونه
مبارکۍ وې یو د بل غوږ کي ویله خلکو
نن که سبا وي پردي کیږي بېګانه کمپونه
نور به ستنېږي سترې کډې له پردیو خاورو
نور به خالي وي د پردي ملکو پردي کورونه
نور به شملې د شمله ورو چا ته ټیټې نه وي
زموږ د زلمو غیرت به نه ځتې پردي دېګونه
خپل به قاضي خپل به ملک خپل به وي مشر د قام
بیا به پر خپلو مځکو یون کوي آزاد قومونه
بیا به د زرکو په ګامونو وي رواني نجوني
بیا به سینګار وي په کوچیانو زرغونه دښتونه
بیا به د تالندي د زوره غر او سمه رېږدي
بیا به غورېږي د ترنک او ارغسان موجونه)3(

خو یو ناڅاپه سره ورغلې خوني لښکري
بل سول په ښار او په بانډو کي د نفرت اورونه
لکه چي چا ته د پېړیو دښمني وي پاته
لکه بدۍ ته پاڅېدلي وي غلیم تربرونه
لمبې له کلیو له ښارونو له کوڅو پورته سوې
سره سول د ورور او خور په وینو د غازي لاسونه
د خور پوړنۍ د ابا شمله یې ولوټله
له زړونو ووتل د میني او غیرت نومونه
یا زموږ بچي په کور کي تل دغه ناخوالي کوي
یا په پردي کور کي بدل سول زموږ یاغي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په نومونو يې سندري جوړولې نجونو
هغو غازيانو يې پر کليو اورول مرګونه
او لا تر ننه دا بدمرغه هنګامه جوړه ده
او لا تر ننه کيندل کيږي د ظلمو قبرونه
لا د ابۍ په غېږ کي نه دی کرار سوی ماشوم
لا هره شپه په خوب کي ويني د قاتل بريتونه
لا يوه بل ته سره اړوي اوتري سترګي
لا يې په کور کي مېلمانه دي د مرګي يادونه
چا ورته کړي دي کيسې د هغي بري کوڅې
چي د ژوندي انسان په سر کي چا وهل مېخونه
چا ماشومانو ته ويلي دي چي تل به ويني
د افغانانو په ازل کي نوشته جنګونه
دې افسانو د کور او کلي ارامي وړې ده
له ماشومانو يې غلا کړي دي خواږه خوبونه

هسي نه بيا پردي راغلي وي د سيوري په څېر
له يوه بله مرور کړي د قومونو زړونه
هسي نه بيا يو څو تور مخي په جرګو ورګډ سي
هسي نه يو له بله وجنګوي لوی ښارونه
هسي نه سپکه سي شمله د باتورانو د کور
هسي نه بيا په وير اخته سي دا زوی مړې خونه
بيا خو به نه وي د قلا په مخ کي غل پيره دار
شريک خو نه دي له رقيب سره د زړه رازونه
نيکه ويل چي خپل مو خپل دي بېګانه مغول دي
هېر خو به نه وي د بابا او د نيکه پندونه
بيا په لوی لاس خو به بلا چا رابللې نه وي
هېر خو به نه وي پروني او پخواني نکلونه
چي غمازان مو مرکې کوي د ورونو تر منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغې ورځې به د وينو وې روان سيندونه
لا به را اورې د آسمانه څخه سره اورونه
لا به غرو مبېږي ډک له اوره دوږخې توپونه

ويرجينيا

)1(په هند کې د پښتنو دوو مشهورو شاهانو، شېرشاه سوري او سکندر لودي، ته اشاره ده.
)2(قزلباش)سور سري، يا د سرو خوليو خاوندان(د ايران د صفوي شاهانو پوځيان وه، چې هم يې په کندهار کې د ميرويس نيکه له لاسه ماتې وخوړې، او هم يې په اصفهان کې د شاه محمود هوتک د انتقام مزه وڅکله.
)3(ترنک او ارغسان د کندهار دوه لوی سيندونه دي، چې پر غاړه يې ډېر لوی غلجي او دراني قبايل آباد دي.

چې رانه سې پسرليه

د خوشحال خان خټک د بهاريه قصيدې په پيروي

هی افسوس چې بيا به رانه سي بهار
نه ځولۍ ځولۍ ګلونه نه ګلزار
نه ښايسته به سي ټالونه په پېغلانو
نه ولاړ به وي زلمي کتار کتار
نه روان به وي همزولي لاس تر غاړه
نه نوروز نه ګل سرخ نه شالمار
نه به ښکلي وي د ښتونه په زلميو
نه به پورته له باغونو وي چغار
نه به بيا خوشال ايستلې توره راسي
نه به باز غوندي منګل سر کې په ښکار

نه به سره تبۍ کې مځکه د مغولو
نه لښکر به د غليم کې تار په تار
نه مرغان به د رحمان پر غزل ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بې ګوري ځوک فالو نه پر ګفتار
نه به ځوک د قناعت په اطلس ویاړي
نه به ګرځي په خرقه کي شهریار
نه به کړنګ و شنو پیالو ته حمید ورکي
نه به شونډي پکښي ویني د خپل یار
نه به اوښکي تویوي پر مسافرو
نه به فرش کي په لېمو دلبر ته لار
مهاجري سولې ورځي شبستان ته
د تورتم لښکر نیولی د لمر ښار

نه د زرکو په نارو دي غرونه ښکلي
نه بازان خوني منګول تېره منقار
نه نارې دي د چڼچڼو د قمریو
نه شاهین پسي وتلی دی په ښکار
په ګزمو د شیطانانو سترګي ګرځي
منګي نسته پر ګودر باندي کتار
پاولي نه کوي شرنګی پر ګودرونو
پېغلي نه لري خالونه د سینګار
نه غوټۍ دي د سوما له اوبو مستي
نه لښکري د بورا ګرځي خمار
نه وږمې ګرځي په شپو کي د ګلونو
نه شبنم له غونچو الوزي سهار
هره خوا ګرځي لښکر د صیادانو
اوس بلبل ترانې نه وایي په جار

د نارنجو ګل به ځوک ګرېوان ته یوسي
محتسب چي وي وهلی ننګرهار
ځوک به ولیکي خاټول ته غزلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګي لښکر چې پروت وي پر مزار
ګناه کاري سوې جنډې د زيارتونو
نه سخي ستنه نه لمن د لاله زار
جنازې دي چې را اوري پر کورونو
مستي نه لري کوڅې د کندهار
ستا په نوم چې ورانوي د وطن ښلي
ربه ته يې په لعنت که ګرفتار
د احمد پر مېنه مه واى زېږېدلى
مه يې مور د دې وطن واى مه يې پلار
نن يې اور د جنازو پر وطن بل کړ
هم لښکرو د غلام هم د بادار
خدايه يو زخم خو نه دى چې به جوړ سي
کال په کار دي پرهارونه وار په وار
چې به وينې په نارو وې د نکلونو
له هغو کيږديو پورته دى کوکار
چې د ښتونه يې وه ښکلي په اورونو
له هغو خېمو کچکول باسي مالدار
نه شپانه سته نه کيږدۍ نه رمې ګرځي
نه په دښت کې د لېوانو پروت دى ډار
خدايه ورکې سوې شملې د شملورو
نه سرونه سول راپاته نه دستار
له قاصده سره نسته پيغامونه
بد شګون دى سترګې سرې دي د رويبار
رباتونه نابلده راته ښکاري
قافله پر کومه ځي کرار کرار
توره شپه ده کندوونه کږلېچونه
يا به ړوند وي يا جاهل کاروان سالار
له خزانه تر خزان پوري ژوندون دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یوه لحظه سکون سته نه قرار
هره ورځ يې له دوږخ څخه راوزي
پر تندي د هري شپې ليکلی نار
هر ساعت يې قيامتي اورونه اوري
زخمي کړي باروي زړونه افګار
کوراو کلي د سکروټو کروندې دي
ورور له وروره زوی له پلار څخه بېزار
لا ټولې د لېوني محتسب ګرځي
نه پر سد يې دی پرې ايښی نه هوښيار
د مطرب له شهبازونو اوښکي اوري
نه په سور کي يې رباب دی نه سيتار
نه په غلا نه په ښکاره يې ديدن کېږي
د جانان کوڅې نيولي دي اغيار
نه ساقي ډکي پيالې راوړي محفل ته
نه ياران دي په مستيو کي سرشار
نه د ګل په نصيب سرې شونډې د پېغلو
نه بورا سينه څيرلې ده په خار
ځه په مخه دي ګلونه پسرليه
درته نور به وي ملکونه انتظار
دا يتيمي څڼې نه غورځي اتڼ ته
دا زوی مري تا ته نه دي د روزګار
ته د کونډو اوښکو نه يې د پوښتني
د زهيرو زړونو مه اخله آزار
جهاني د خوشحال خان له برکته
د سکروټو په قلم ليکي اشعار

ويرجينيا
3 -1 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګلو نجلۍ)بيلي جويل(

دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
زما په شان غريب يې هيڅ نه دی ليدلی
نه يې مور کله کيسه ده ورته کړې
نه يې خيال ته دا سې څوک دی ورغلی
دا نجلۍ ده نازولې د قصرونو
ورته نسته لار د پلونو د خوارانو
نن يې زړه ته ده زما مينه ورغلې
نن د بخت په ازمېينه ځم يارانو
نن يې کړې فيصله د ژوندانه ده
نن سپاري چا ته جلو د خپلي ميني
نن به زړه د چا له زړه سره پيوند کړي
تودوي د چا په وينه خپلي ميني
نن يې زړه غواړي چې ځان لره پيدا کړي
يو غښتلی په زړه کلک له غريبانو
خو له ما څخه اختيار دی ميني وړی
زه له دغې ډلې نه يمه يارانو
دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
ما د دې نړۍ هرګز نه ده ليدلې
زه د دې دنيا ته نه يم ورغلی
ما لا خپله طالع نه ده ازمېيلې
ستړې سوې ده په سپينو بنګلو کې
زړه يې شين دی له هغه ژوندونه ژاړي
د غټانو له زامنو ده بېزاره
نن يې زړه د غريبانو سره غواړي
نن که نه سمه ور ورړلای مرغلري
يوه ورځ به مې راخيژي د بخت ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې به جوړ کمه باران د سرو او سپینو
په ټولۍ کې د سیالانو به مې ګورې
هغه ورځ به دا زما په مینه ویاړې
راسره به وې پر ځنګ باندې روانه
په ورو ورو به اخلې ښکلې قدمونه
لکه زر که لکه سروَ خرامانه
نن یې زړه غواړې چې ځان لره پیدا کړې
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دی مینې وړی
زه له دغې ډلې نه یمه یارانو
نن یې زړه ته زما مینه ورغلې
ما هم زړه په بنګلو کې دی بایللی
ور روان یمه د بخت په ازمېینه
نازولې ته مې واک دی ورسپارلی

ویرجینیا
31 -5 -1999

موږک شېر

د لوی ښار څخه دباندې یو دره وه
جوړه کړې یوه شیخ پکښې دېره وه
ته پروت و په خواستونو پر سجدو به خدای
ټولې شپې یې تېرولې په نفلونو
که څو د ښار پر خلکو باندې ګران و
دی له خلکو راګوښه په غم د ځان و
دوولس میاشتې به یې تل روژې نیولې
یوه ورځ یې چا ډوډۍ نه وه لیدلې
یا په ذکر یا په فکر به مشغول و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر پر هر چا باندي ګران ورته مقبول و
نه یې وړلې شکرانې نه خیراتونه
نه یې چا ته ورلیکله تعویذونه
د دعا د پاره خلک چي ورتلله
پیر به یو ګړی حضور ته وربلله
نور نه شیخ د دنیا کار لره وزګار و
نه له ښو نه یې له بدو سره کار و
یوه ورځ یوه موږک په حجره کي
شل او سل ځله آزار کړ په سجده کي
چي به شیخ کله ورټیټ سو و سجدې ته
د موږک لکۍ به ورغله و خولې ته
شیخ کرار ورڅخه وکړله پوښتنه
ما پر څه آزاروې په بخت پمنه
موږک وویله شیخه ستا قربان سم
د مرګي مخته دي سپر بلاګردان سم
د پیشو له لاسه ډېر یم کړېدلی
شوم نهر یم وږی تږی ژړ زبېښلی
د ظالمو پیشوګانو له ناتاره
یو ګړی وتلای نه سمه له غاره
ته دُعا وکه چي زه غټه پیشو سم
نور به هر ګړی بېغمه له حملو سم
شیخ دُعا وکړه موږک توره پیشو سوه
هغه دم خدای ته د شکر په سجدو سوه
سمدستي یې کړه حمله پر موږکانو
مرګ یې ګډ کړ په خپل کور کي په خپلوانو
نه یې مخ وکوت د خپلو ګاونډیانو
نه د ورونو، د زامنو، اکاګانو
خپله مور او پلار یې خیري په منګول کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمانه يې خويندي وروڼه د اجل کړل
راوتلای موږ کان نه سوای له غاره
سپوږ په کور کي هیچا نه واهه له ډاره
یو څو ورځي یې پر خپل کلي مېله وه
د پیشو برېتونه غوږ منګول یې سره وه
بیا خلوت ته سو دننه ویل پیره
ستا قربان سم د خوارانو دستګیره
د ښار سپیو مي تریخ کړی خوږ ژوندون دی
ښکار له بېري نه سم کړای وچ مي لړمون دی
راته غاپي په کورو کي پر بامونو
ګرځېدای نه سم پر جګو دېوالونو
په دُعا دي یو لوی سپی راڅخه جوړ که
په دي سپیو په کوتریانو مي زړه سوړ که
شیخ پر چوف کړه پیشو ځای پر ځای خېل سو
هغه دم د پیشوګانو په تکل سو
په ځغستا به یې ایستې له کلي کوره
نه یې خړه پیشو پرېښوده نه توره
که پیشو به پیدا نه سوه د کورونو
واړه سپي به یې داړله په غاښونو
لاروي یې ډاروله په ګواښونو
ماشومان یې ځغلول تر خپلو خونو
و هر چا ته یې ښودلې خپلي داړي
څوک تري خلاص نه وه په ناستي په ولاړي
خو څو ورځي وروسته بیا ولاړی حجري ته
شیخ یې نه خوشي کاوه خپلي سجدې ته
ویل شیخه زه په کومه خوله ګویان سم
ستا تر پښو دي صدقه سمه قربان سم
په عذاب کړم په کوڅو کي ماشومانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاڼي وينم په لاسو کي د لويانو
نه کورو کي مي پرېږدي ډلي د سپيانو
نه په ښار کي پر دوکان د قصابانو
دا يو زه په ټوله ښار کي خوار و زار يم
ته وا زه د ښمن د هر سړي د پلار يم
شيخه ماته دعا وکړه چي لېوه سم
کوڅې پرېږدم او سېدونکی د ځنګله سم
شيخ پر چوف کړه سپی هغه ګړی لېوه سو
پر سجده سو او روان پر لور د غره سو
يو څو ورځي يې کړې تېري په ښکارونو
ګرځېدی پر لويو غرونو پر دښتونو
دواړي زامي به يې سرې وې تر غوړونو
په څېرلو د اوزګړو د پسونو
انګولا يې خوب حرام کړ د کوچيانو
سرګردانه يې کړې ورځي د شپونيانو
ډار يې واچاوه د دښت پر ماشومانو
تر ګودر پوري په لار کي د پېغلانو
يوه شپه په نيمه شپه کي را روان سو
بيا د پير د برې ته ورغی نالان سو
ويل شيخه په دې غرونو کي پرانګان دي
د ځنګله په هغه بل سر کي زمريان دي
له هيبته يې په ښکار وتلای نه سم
له ستمه يې خپل ښکار خوړلای نه سم
ځغلوي را څخه زما کړي ښکارونه
که څه وايم راته وښيي غاښونه
ته دعا و ماته وکه چي زمری سم
هم په ځغاسته هم څېرلو ګړندی سم
چي د چا نه وي تر ما تېره غاښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګي پورې ونه وينم ظلمونه
بيا به نه راځمه پيره ستا تر کوره
له لمونځونو به دې نه باسم په زوره
پير پر چوف کړه لېوه ځای پر ځای زمری سو
انګولا ورڅخه هېره سوه غړومبی سو
شور يې ګډ کړ د ځنګله په حيواناتو
سمه، غر، ځنګل يې اورکړ د هوسيانو
چا ليدای نه سوای تولې د ګيدړانو
په غارو کې آرام نه و د خوارانو
که به ورېې و که نه و ده وژل کړل
له سهاره تر ماښامه يې داړل کړل
له ځنګله څخه کوچ وکړ چغالانو
تخم ورک سو د هوسيانو د سويانو
ګوره څرنګه دا فکر ور پيدا سو
چې د شپې روان د شيخ د کور پر خوا سو
شيخ چې وليدی زمری، ويل يې وايه
څه مشکل يې راوستلی تر دې ځايه
اوس به چا يې پر دې سيمه کړولی
په ځنګله کې خو ترتا نسته ښاغلی
زمري وويل دا نن ځکه غړومبېږم
چې يو بل موږک زمری نه کې ډارېږم
بل مې ښکار ميندلی نه دی په ځنګله کې
ګوندې ستا غوښې د زړه سوده را وکې
چې زمري کړې شيخ ته سپينې خپلې داړې
شيخ يې تو کړلې له قهره پر مخ ناړې
ويل ځغله زما له کوره څخه ورک سه
نه لېوه يې نه زمری بيرته موږک سه
زمري وکتل و ځانته چې موږک سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانۍ څه ګټه نه کول هک پک سو
د خپل غار پر لور یې پورته کړل ګامونه
رېږدېدله یې لکۍ، اوربوز، غوږونه
خو په غار کې نه ملګري نه خپلوان وه
ده وږلي وه که ورونه که سیالان وه
چي په شاوخوا کي پاته موږکان وه
ټول د ده د وینو تږي دښمنان وه
په هر پوست کي یې وږلي حیوانان وه
موږکان وه که پسونه که لېوان وه
چي د بل په مټو غټ سي یا زمري سي
په هغه ګړي له قام څخه پردي سي
اول غوښي خوري د خپلو قریبانو
ښخوي داړي په خپلو په یارانو
دا یې هېره وي چي نن ته تېر بدل سته
چي هسکېږي یوه ورځ کښېنته کېدل سته
چي یې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کي
یوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کي
6-2-2000

سرچپه قضاوت

یو بډای په یو لوی ښار کي هستوګن و
نعمتونه یې پرېمانه وه شته من و
خدای ورکړي وه کورونه جایدادونه
له نیکونو ورته پاته وه باغونه
همېشه یې وه په کور کي مجلسونه
د رندانو د مستانو محفلونه
پرې راټول به تل ساقیان او مطربان وه
په وینا او په صفت به یې ګویان وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشه يې مېلمانه پر دسترخوان وه
هم رندان، هم ملايان هم سرکاريان وه
غوړه مالو پکښې ژبې ټکولې
حاسدانو په غاښو شونډې چيچلې
يوه شپه يې کور کې نوې ننداره وه
په لکونو يې اخيستې منظره وه
د عصري هنر يو ښکلې نمونه وه
د رنګونو او خطونو تنسته وه
رابللي يې پوهان او هوښياران وه
شاعران وه استادان، هنرمندان وه
هر يوه د منظرې صفت بيان کړ
پکښې هر يوه پيدا ځانته جهان کړ
هر يوه ته ښکارېدې خپلې خبرې
مرغلرې او خوږې لکه شکرې
يو بډاي چې تر دې نورو ډېر هوښيار و
پړسېدلی خېټور په غوښو بار و
ډېر شته من و مصاحب د شهريار و
همېشه په هر مجلس کې په ګفتار و
په ښي لاس يې و ځنځير ښکلی د زرو
په کيڼ لاس يې وې ګوتمۍ د جواهرو
په غرور سو د تابلو خوا ته ورووړاندې
تر نظر يې کړله تېره لاندې باندې
يو څو ګامه را پر شا بيا ورنژدې سو
په ستايلو په تحسين د منظرې سو
ويل څه ښکلې بېړۍ دې څه بندر دی
څومره ښکلی ترسيم سوی په هنر دی
د بندر له څنګه وګورئ لوی ښار دی
سوداګر دې کارګر دې کار و بار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه عجب يې ترسيم کړي انسانان دي
د حيرت ګوته په غاښ هنرمندان دي
د تاريخ استاد را وړاندي سو ميدان ته
د شاباس ګوته يې ونيول مېزبان ته
ويل ستا هنري ذوق دی د ستايلو
ګوهر نه دی د هر چا د پېژندلو
دې تابلو کي ما ته ښکاري قلاګاني
د قدرت او عظمتونو شاهداني
پکښي پټ دي د پېړيو داستانونه
د تورزنو جنګياليو تصويرونه
هر يوه کونج کي يې جلا ښخ دي نکلونه
هر يو نکل يې راسپړي تاريخونه
لوی ملا چي رابللی و جرګې ته
په ځير ځير به يې کتله منظرې ته
ده هم ورکړله تابلو ته خپله رايه
وې د ليري يو معبد وينم له ورايه
راته ښکاري يو ټولۍ د انسانانو
عبادت ته به روانه وي يارانو
ښه شکه دا نقاش خالق پرست دی
پر څښتن باندي عاشق د ميني مست دی
چي يې هېر نه دی څښتن په دې تابلو کي
ور په زړه يې دی يو رنګ سلو رنګو کي
دې مجلس ته چا شاعر و رابللی
په ثنا او په صفت کي و منلی
يوه لويه قصيده يې کړه آغازه
د کوربه د زړه له خوښي سره سازه
وې يې څه ښکلي موجونه څه څپې دي
په تابلو کي د رنګونو قافلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر دی د توپان پکښې نارې دي
د آسمان پر سینه لړې راخورې دي
له افقه د لمر وړانګې راښکارېږي
د روښانې آیندې پر لور ځلېږي
دې تابلو کې تاسې وینئ سیمبولونه
ترسیم سوي نن سبا او تېر وختونه
تاریخي قلا یې نقل د پرون دی
نن توپان دی لمر نښان د سباوون دی
د ګلبوټو پر ښاخونو چې زوزان دي
د یارانو په محفل کې غمازان دي
یو نقاش هم دې محفل ته ور راغلی
یوه کونج کې چیرته ناست و اسکېرلی
کور به وړغ په لوړ آواز کړله نقاشه !
ته هم ورکه خپل نظر تصویر تراشه !
دا خو ته یې چې تابلو به دې ستایلای
یو په یو به دې رنګونه راسپړلای
ته پوهېږې په اسرار د تصویرونو
ستا به زده وي ګونګه ژبه د رنګونو
په قدم قدم نقاش راغی نیژدې سو
په ځیر ځیر په ننداره د منظرې سو
پر څېره یې د حیرت نښه ښکاره سوه
پر شونډانو یې نرۍ مُسکا خوره سوه
وې ببښکه د لکونو منظره ده
خو افسوس چې ځړېدلې سرچپه ده

ویرجینیا
1-12-1999

شیخ نصرالدین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر پخوا په یوه کلي کي یو ځوان و
هم غښتلی هم په عقل پهلوان و
خو هر ګوره هم بېکسه هم نېستمن و
له نصیب څخه په زړه کي ګیله من و
نصرالدین ورباندي نوم ایښی خپل پلار و
نصروګی خلکو باله ځکه چي خوار و
نه یې ژمی نه یې دوبی په راحت و
له یخنیه له ګرمیه په زحمت و
زړه یې تور سو له خپل ملکه له خپل ښاره
له لویانو کشرانو سو بېزاره
ویل ځمه په سفر هر څه چي کېږي
له نصیبه له قسمته به پېښېږي
په خواری پسي یې لېځي وغړلي
په ملکونو ګرځېدی کلي په کلي
یوه ورځ پر نصروګي باندي تیاره سوه
په زیارت کي یې د شیخ پر لنګر شپه سوه
دا زیارت او دا لنګر د شیخ قادر و
په پیرانو کي منلی معتبر و
د زیارت هره ګوښه کي څو کوټې وې
پکښې ناست وه مېلمانه کیسې تودې وې
له لنګره راوتلې کاسې ډکي
مېلمنو پکښې وهلې ګولې کلکي
په لنګر کي نصروګی ورته دېره سو
په ټولی د تیارخورو کي مېلمه سو
چي کیسې د مېلمنو یې اورېدلې
د خپل هوښ په ترازو کي یې تللې
د دروغو یې سل وا اورېدل نکلونه
ورځرګند سول د لنګر او پیر رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصروګی هم په خلوت کې پر سجدو سو
له سهاره تر ماښامه په نفلو سو
نه خوراک ته یې و پام نه و کیسو ته
کری، ورځ یې وه ورکړې و سجدو ته
په خبر چې ملنګان او دروېشان سول
په ثنا او په صفت ورته ګویان سول
شیخه کله یې راغلی له کوم ښاره
موړ دي ټول سو قرباني پر هغه لاره
نصروګي چا ته ورنه کړل جوابونه
ملنګانو پر زړه یو وړله داغونه
یو مرید چې په دې نورو کې هوښیار و
د لنګر په لګو پټو خبردار و
سمد ستي یې شیخ قادر ته ویل پیره
ستا قربان سم د شیخانو لویه میره
زموږ لنګر لره راغلی مسافر دی
کری، شپه پر سجده پروت دی بختور دی
له سهاره تر ماښامه کړي نفلونه
په سجدو یې سترې کړي محرابونه
نه دا ټوله ورځ له چا سره رږغېږي
نه خبرو نه کیسو ته وزګارېږي
نیمه شپه پیر د خلوت پر لور روان سو
پټ په غوږ کې نصروګي لره ګویان سو
ویل ژر دي د مطلب خبره وایه
همدا نن شپه روانېږه له دې ځایه
نصروګي ویله پیره ستا قربان سم
ستا په امر به په نیمه شپه روان سم
په خوارۍ پسې له ښاره یم وتلی
مسافر د بل وطن په زړه نتلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نصیب کړم برابر پر دغه لاره
اوس کومک غواړم له تا او له باداره
پیر را وایستې یو څو پیسې دباندې
په نرمې یې نصروګې ته کړې ور وړاندې
ویل څه دغه پیسې دې هغه خر دی
نازوه یې ډېر غښتلی څناور دی
نصروګې پیسې را واخیستې حیران سوګ
پر خره سپور سو د نصیب پر لور روان سو
یو څو شپې یې مزل وکړ د دښتونو
خر یې زوړ و ژر ناروغ سو له مزلونو
نیمه ورځ یې ساه شړل پروت و پر لارې
له دوو سترګو یې راتلې د اوښکو دارې
تر ماښامه نصروګی بیرته تنها سو
خر یې مړ په زړه زخمي په واویلا سو
خر یې ښخ کړ یو لوی قبر یې ور جوړ کړ
کړی شپه یې اوښکي توی کړې زړه یې سوړ کړ
په سبا یې ورته راوړه له بازاره
یوه سره او زرغونه جنډۍ تیاره
ویل دا د غیبانه بابا زیارت دی
ما میندلی د کلونو په زحمت دی
شپه او ورځ مې ورته کړي وظیفې دي
په نفلو مې سپیني کړې ورته شپې دي
لس پنځلس څله خوب کې دی راغلی
په خپل لاس یې ما ته خپل قبر ښودلی
دا زیارت دی د زړه ماتو رنځورانو
د نېستمنو کونډو رنډو پردېسانو
د زیارت خبري تلې تر وطنونو
غیبانه بابا مشهور سو پر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا غوا ایي ورته راوړله چا پسونه
چا پیسې ورته راوړې چا خیراتونه
که سپاهي و که کوتوال که حکمران و
غیبانه بابا ته هر څوک ور روان و
په لږ وخت کي نصروګی شیخ نصرالدین سو
هم شته من سو هم ولي سو آس یې زین سو
اوازې یې سوې خپرې پر هیوادونو
تر نیژدې، لیرې، وړو ، لویو ښارونو
درې څلور یې په نکاح کړلې عورتي
ښایستې وې لکه زرکي لکه بتي
شیخ قادر ته احوال ورکړ مریدانو
په لنګر کي تیار خورو ملنګیانو
چي یو شیخ دی پیدا سوی له شیخانو
وایي پیر یم د خوارانو بې وزلانو
پښې لاسونه یې جوړ کړي د شلانو
بینا کړي یې دي سترګي د ړندیانو
هنګامه یې په ملکونو کي خپره ده
تر هر کونج پوري یې تللې اوازه ده
دې کیسو د شیخ قادر زړګوټی شین کړ
نوي شیخ د ده په خونه جوړ ناورین کړ
هم یې شیخ هم یې هوښیار مرید غمګین کړ
نیمه شپه وه را روان سو آس یې زین کړ
په زیارت کي یې د شیخ وکړه پوښتنه
هغه نه مانه خلوت کي څوک دننه
خو چي نوم د شیخ قادر یې تر غوږ و سو
سمدستي په خپل خلوت کي په ټوپو سو
ویل مه راځئ مجلس ته مریدانو
راز و نیاز دی په خلوت کي د پیرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي يو ازي په خلوت کي دوه شيخان سول
يوه بل ته يې کتل سره ګويان سول
د دې نوي زيارت نکل يې بيان کړ
حقيقت يې شيخ قادر لره عيان کړ
شيخ قادر ويل پر تا دي آفرين وي
ستا پر ټولو غليمانو دي ناورين وي
زما او ستا حقيقت ځکه نن پنهان دی
چي په دواړو مو ملګری يو شيطان دی
چي پر خره باندې بيرغ دی درولی
د شيطان دي لاس تر شا دی اړولی
ښه يې وساته بچيه دا نسلي دی
پلار يې زما ښخه جوړ کړی پير ولي دی
د نيکه سر يې لا ښخ دی په بل ښار کي
زر دروېشه يې پراته ورته په لار کي
د هر چا د زړه حاجت په روا کېږي
رسينده دی د هر چا په داد رسېږي
زرغونې او سرې جنډې باندي رپېږي
د کلونو رنځوران پکښې رغېږي
په رمو ورته را درومي دروېږونه
ساده ګان يې پر زيارت کړي طوافونه
د پښتون قام دی کهول د جاهلانو
پکښې تل ګرځي فوجونه د پيرانو
کچکول نه پرېږدي خالي د ملنګانو
لېونی په دې وطن کي قلندر دی
د هر ټګ او د ټګمار يو تود لنګر دی
چي هر څوک سي باوله خيرني ځونې
وربخښي خلک پيسې خوېندې او لونې
پرون ډم ورته راغلی نن آغا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سيد دی هم بزرګ دی هم ملا دی
چي او ږده ږيره يې پرېښوده پېشوا دی
هر يو سترګی د ړندو د ښار پاچا دی
که پر دې دنيا دي خوښ وي جنتونه
ښايستې حوري غلمان او شرابونه
يو څو ورځي درته بويه خلوتونه
جوړوه په لويه لار کي زيارتونه
په ميراث پرېږده ټبر ته لنګرونه
پاچهي کوه نسلونه پر نسلونه

واشنګټن
9 -4 -2000

مهار کړي اوښان

سره غرمه سوځنده لمر و سور بيابان
کمکۍ اوښه وه په پای کي د کاروان
درond يې بار ورباندي ايښی د سامان و
غوټه کړی يې په مور پسي پېزوان و
چي هر څو يې پی کوله رباتونه
نه مزلونه خلاصېدله نه دښتونه
په ژړا ژړا يې رږغ کړل خپلي مور ته
خدايه څه مهال به ورسېږو کور ته
راته نه ښکاري دا لار د ختمېدلو
توان مي نسته په وجود کي د ځغستلو
لږ په ورو اخله قدم ګړندۍ موري
تر سرېمو مي وزي نته پوري وورې
دومره ولي په تلوار اخلې ګامونه
يو په يو مي ټول خوږېږي اندامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور يې شنه د ژړا ولاړه ويل لوري
زما په پزه کي نتکۍ ده بختوري
په بل اوښ پوري مهار مي دی تړلی
د هغه مهار بل اوښ ته غځېدلی
لا په مخ کي لس يوولس نور اوښان دي
ګرندي په دې دښتونو کي روان دي
زموږ په مخ کي يو لوی اوښ دی زورور دی
نازولی د بادار دی زموږ افسر دی
د هغه مهار په لاس کي د انسان دی
د بادار له ساروانانو يو ساروان دی
ځي په امر د بادار او د لويانو
هغه نه ګوري خاطر د حيوانانو
زه پخپله يمه ستړې له مزلونو
زګېروی اورمه د خپلو اندامونو
په کلونو دې دښتو کي يم روانه
ستا په شان مي واک پردی دی له خپل ځانه
بند پر بند مي ټول وجود راته ژړېږي
هر هډوکی مي جلا جلا خوږېږي
له ناکامه ورېم بارونه پر دې لاري
انسانان مي هره ورځ ګامونه شاري
هره ورځ که سو را پام د ساروانانو
سمدستي مي خرڅوي پر قصابانو
وېشل کېږي به مي غوښي پر کورونو
د پښتيو ، د لاسونو ، د ورنونو
هغه لوی بختور اوښ چي نن غړومبېږي
يوه ورځ د ده نوبت هم رارسېږي
دی به هم سي د قصاب تر چړې لاندي
يو بل اوښ به سي افسر تر نورو وړاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ازله مو نصیب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

ویرجینیا
8 -19 -2000

د ابلیس پندونه

یو کیسه مي اورېدلې ده یارانو
د ابلیس د اولادونو شیطانانو
یوه ورځ ابلیس راټول کړل اولادونه
د چا سل وه د چا زر کاله عمرونه
ترې یې وپوښتې کیسې د عملونو
د خاورین بنده د کړو ګناهونو
څه تخمونه د فساد مو دي شیندلي
څه بدۍ مو دي په مځکه کي کرلي
مشر زوی چي یې په عمر زر کلن و
مخ یې تور په ونه جګ په اوږو پلن و
سمدستي سو د خپل پلار مخ ته ور وړاندي
شیطاني پاڼي یې کړلې لاندي باندي
ویل پلاره یوه ډله ماشومان وه
په خوښۍ د مدرسې پر لور روان وه
ما یې لاره کړه بدله و بازار ته
له مکتبه مي رهي کړله قمار ته
تله جومات ته بله ډله د زلمیانو
ما روان کړله پر لار د فسادیانو
سل او څو پرهېزګاران مي شرابیان کړل
له خلوته مي پر بده لار روان کړل
ابلیس ورکړله پر مخ څپېړه کلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې چې سه بېخبره بې درکه
لا اوس هم نه يې تر ځايه رسېدلی
ته وا نه يې له ابليس څخه زوولی
تا ته اوس هم شرابونه قمارونه
لا ښکارېږي جنايت او فسادونه
هی افسوس چې پر تا تېر سول زر کلونه
له خپل پلاره دي وانه خيستل پندونه
دوهم زوی سو را دمخه ويل پلاره
کښېنستلی پر ځای نه يمه بېکاره
پرې به نه ږدمه چې يو سړی پر لار روي
چې ژوندی يم همېشه به مې دا کار وي
ډلې ډلې مې له لارې دي ايستلې
ځوک مې غلا ځوک مې زنا ته هڅولي
سل مې ښځې له مېړونو جلا کړې
نېکمرغيو ته مې ساندې دي وروړې
يو په بل مې انسانان دي قتل کړي
بې ګناه مې په ناحقه تور نيولي
ابليس وواهه پر مخ باندې په زوره
ويل کشکې ته پيدا نه وای له موره
ته لا اوس هم خبر نه يې فساد څه دی
د نېکيو او بديو بنياد څه دی
چې انسان خدای له ازله پيدا کړی
په خمير کې يې فساد دی ور اخښلی
پر دنيا چې خدای کرلې دي قومونه
د انسان په وينه ګډ دي فسادونه
که پر مځکه شيطانان وي او که نه وي
که دامونه د شيطان وي او که نه وي
انسانان به وي اخته په بدو چارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دنیا به مالامال وي له بدلارو
خبردار چي نوم د قتل ځوک یاد نه کړي
په نامه د قاتلانو زړه ښاد نه کړي
ما د قتل نوم دنیا ته دی راوړی
ما د وررور په چاړه وررور دی حلال کړی
ما هابیل دی په قابیل باندي وژلی
ما د خون او قتل تخم دی کرلی
چي پر مځکه انسانان وي دا به کېږي
له تېغونو به سرې ویني راځڅېږي
هغه زوی چي یې تر ټولو کشری و
هم خوارځواکی هم په ونه ټیټ ګردی و
خو په کور کي د شیطان لکه زمری و
هم په عقل هم په ژبه ګړندی و
ویل پلاره ما ټول کال زحمت ایستلی
شپه او ورځ مي په خوارۍ دی ځان وژلی
کښېنستلی کرار نه یم له چالونو
یو ګړی نه یم بېغمه له دامونو
هلته لیري یوه ښار کي حکمران و
هم هوښیار و هم عادل پر خلکو ګران و
پر وطن یې جوړه کړې کراري وه
شپه او ورځ یې په کورونو کي ښادي وه
ما راپورته یو نا اهله کړ د ښاره
د قدرت مي ورته جوړه کړله لاره
اوس په ښار کي دا نا اهله حکمران دی
یو ناپوه دی په ګونګۍ ژبه ګویان دی
په وطن کي عدالت نسته ستم دی
خوښي نسته واویلا ده تور ماتم دی
نه مېلې سته نه سازونه نه جشنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زلمي او پېغلي ګډ کوي رقصونه
نه هوسيو غوندي ښکلي نجوني غورځي
نه خندا د چا پر شونډو باندي ګرځي
چي هوښيار دي نن سبا ورنه کوچېږي
د حاکم له لاسه مېنه سپېره کېږي
له خوښيه ابليس وکړله چيغاره
اخ تر خوله دي سم قربان زويه هوښياره
زوی دا ستا په شاني ښايي ابليس پلار ته
شرمنده دي مشران وي ستا کردار ته
چي نا اهله په وطن کي پر قدرت وي
تباهي به يې ليکلې په قسمت وي
اوس پخپله يو د بل په لاس قتلېږي
اوس پخپله د انصاف تله ورکېږي
نه تميز د ښو او بدو به اوس کېږي
نه په شرم نه ګناه به څوک پوهېږي
نه به لاس د چا ګرېوان ته ور رسېږي
نه ظالم به له مظلوم څخه بېلېږي
نه په داد به څوک رسېږي د خوارانو
نه به اوري څوک فرياد د مظلومانو
قاتلان به ګرځي سرې سترګي په ښار کي
بېګناه به قصاصېږي په بازار کي
چي د چا په سر کي سترګي د ليدو وي
ورته مخ به د ناورين او جنازو وي
د چا عقل چي انسان غوندي پر لار وي
يا په دار لکه منصور يا به سنګسار وي
چي نا اهله واکداران چيري پيدا سي
د تيارو سي ورته مخ د ورځو شا سي
که مو نه سرېږي زړه په انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تباه غواړئ نړۍ د بندګانو
که اورونه ابدي غواړئ بچيانو
که دوږخ مو وي مطلب د دې خاکيانو
که تل غواړئ پاچهي د شيطانانو
واک ضرور دی د نااهلو حاکمانو

ويرجينيا
6 -4 -1999

اصيل ميراث

يوه ورځ کاروان روان و په دښتو کې
په اغزو کې د اهاړ په سرو غرمو کې
له توند باده سره دوړې بادېدلې
زنګولې په قافله کې شرنګېدلې
خولې او پزې وې پېچلې سارواناو
لارې ورکې وې په دوړو کې له سپيانو
غرغرې به کړې په دوړو کې اوښانو
هم رمباړې به سوې پورته له جونګيانو
په دې ترخ کې يو جونګی پلار ته نيژدې سو
ترې يې وکړله پوښتنه په ګيلې سو
ويل پلاره زما په زړه کې ده پوښتنه
اند يښنه مې دا څو ورځې خوري دننه
ستا په مخ کې زه بل اوښ ګورم روان دی
نازولی د صاحب او د ساروان دی
ساروان تل کوي خبرې د ماريانو
ماري اوښ وايي اصيل دی د اوښانو
زه چې ګورم اصيل نه را معلومېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک ئې ډېر کوي له بار څخه بېرېږي
چي تر بار لاندي يې لړ اوږې درنې سي
هم غړومبېږي هم يې پورته غرغړې سي
د ماريانو وي اکثر بدرنګي غاړي
لا په لار کي بېهوده وهي رمباړي
پر هر ځای چي اغزي ويني پر حمله کي
هر ګړی به غاړه شپېږ ګزه اوږده کي
هم په ونه تر ده جګ هم زورور يې
هم په ځغاسته کي چابک يې هم زړه ور يې
هم درانه درباندي بار وي تل بارونه
هم د ښتونو کي اوږده وهي مزلونه
نه تمامه ورځ په غم کي د خوراک يې
نه کمزوری يې تر هر يوه چالاک يې
ماري څرنګه اصيل وي په کتار کي
څوک به وي چي په دې سُر مي خبردار کي
پلار يې غاړه کړه اوږده بيا يې کږه کړه
ورته لنډه يې د ژوند اوږده کيسه کړه
ويل دا قانون دا زرکاله جاري دی
د هر اوښ لکۍ چي وتړې ماري دی
له ماري اوښه هر اوښ چي پيدا کېږي
د ماريانو په کتار کي حسابېږي
چي پيدا سو له ماري هغه دي ښه خوري
د کاروان مخ کي روان کمه دي نه خوري
هم اصيل هم نازولی د اوښانو
هم منلی د ساروان هم صاحبانو
خو چي زموږ په څېر نه اصل نه ماري وي
نه په مخکي يې ساروان رهي کاري وي
هم به ځي تر قصابانو هم باري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قسمت یې رسېدلې تل خواري وي
تل یې نته وي په پزه درد په ځان کي
د ماریانو ترشا درومي په کاروان کي
کله کله ساروان ورکړي ګوزارونه
له وهلو یې خوږېږي اندامونه
تل حساب وي د کم اصلو په حساب کي
نوم یې نه وي د ماریانو په کتاب کي
چي خبري د کاروان سي یا د بار سي
زموږ په ډله کي یې لس اوښه په کار سي
او چي وخت یې د خوراک او د اغزو سي
هلته هر څه پر ماري باندي پېرزو سي

-9 -2001

چرګ او باز

یوه ملک کي هستوګن چېرته لوی خان و
خان لا څه چي په تربرونو کي سلطان و
په سلګونو یې جوړ کړي وه باغونه
بېدل یې په شنو مځکو کي سیندونه
ډېر شوقي و د ښکارونو د بازانو
په بازانو کي پاچا و د سیالانو
ډلي ډلي یې درلودې د مرغانو
د کوترو د سیسیو د چرګانو
یوه ورځ د چرګ او باز سره جرګه سوه
د جرګې خبر کرار کرار ترخه سوه
کلنګي چرګ ته باز وویل مغروره
کبرجنه بې وفا یې لکه توره
له سهاره تر ماښامه په نس موړ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر بامونو باندي ګرځې په زړه سوړ يې
کرۍ ورځ درته رسېږي نعمتونه
د جوارو درته ډک دي ګوډامونه
نه مي وږی يوه ورځ يې ته ليدلی
نه په کار پسي بادار يې استولی
نه له تا کوي څوک تمه د کارونو
نه وزر لري د لويو پروازونو
ورځ دي تېره په خوښۍ سي په سيلونو
د مستيه باسي زور تر آذانونو
خو چي کله نو کر ځغلي چرګان نيسي
دوی دوې خپلي کړي دوې پور کړي دوې رانيسي
که کمکي دي که لويان دي په نارو سي
څوک په منډو سي څوک پورته پر بامو سي
ته هم ګډ سې په ټولۍ کي د چرګانو
خلاصوې يې په ځغستا له انسانانو
زه چي باز يم خدای راکړي شهپرونه
تر ياغي وزر مي لاندي دي لوی غرونه
د آسمان پر لور کومه پروازونه
کښته وينم سمندر خوني موجونه
له هيبته مي پر مځکه مرغان ورک سي
په سينه کي د آسمان تيت او پرک سي
له مشوکي له منګولي مي لړزېږي
د سرو سترګو له هيبته مي بېرېږي
زه راوړم له هسکو غرو ښخه ښکارونه
زما له وهمه په هوا کي چوي زړونه
خو چي کله مي بادار و بولي ځانته
له آسمانه يې رالوېږمه ګربوان ته
يا يې کښېنم پر اوږو يا پر لاسونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منتظر د اشارو يم د امرونو
کلنګي چرګ ويل غوږ ونيسه بازه
زه او ته دواړه مرغان دواړه همرازه
ستا خبري د شهپر مي اورېدلي
د تېره منګول کيسې مي دي منلي
مګر تا کله پوخ کړی باز ليدلی
تا کباب دی د بازانو اورېدلی
کله باز دی چا خوراک لره وژلی
تا ليدلی دی په سيخ چېرته پېيلی
زما په مخ کي زما چرګوړي حلالېږي
زه يې وينم زما همزولي کبابېږي
چي د خان په کور کي ږغ د مېلمستيا سي
د چرګانو په کور ګډه واويلا سي
هر يو چرګ خپله چاره ويني اوبو کي
د سينې ورنونو غوښي په دېګو کي
د جوار چي موږ ته ډک لري لاسونه
زموږ پر غوښو هره شپه باسي تېغونه
او چي تا کړې د شهپر لاپې آغازي
نو دراخله دا يو څو خبري سازي
ته ښاغلی يې په کور کي د خانانو
چي په ښکار وزې د خپلو همنوعانو
ځان پاچا ګڼې په کور کي د مرغانو
خو په لاس کي يې غلام د انسانانو
ترهغو به يې خانانو ته منلی
چي د ښکار له زوره نه يې لا لوېدلی
چي تېره دي وي منګول تېز دي شهپر وي
په آسمان او سمندر کي دي لاس بر وي
يوه ورځ چي دي منګول کي ختم زور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه ورځ به دي ژوند درته پېغور سي
يو کم اصل درته وايي بل بد ذاته
د نازکور به دي سي بل ظالم ته پاته
چي تر تا په زړه کي سخت او ګړندی وي
په نيولو او څيرلو کي زمری وي
لټوي چي غر او سمه لاندي باندي
په منګول څيري نسونه وروسته وړاندي
ستا په شان به هغه هم اخته په ښکار وي
نازولی به د مير او د بادار وي
ته به هېر يې د بادار د نوکرانو
مسخره به يې د ډلي د چرګانو

ويرجينيا
18 -8 -2000

د پيشو توبه

ډېر پخوا وه په کلا کي يوه خونه
پکښي جوړ وه ګدامونه انبارونه
هم د وريجو هم جوارو پرېماني وه
هم شکري هم غنم وه جوالونه
موږکانو جوړه کړې ورته لار وه
په دې خونه کي يې کړي وه غارونه
چي پيشو به راښکاره سوه دوی به ورک سول
له غارونو به يې نه راتلل بړغونه
يو څو ورځي پيشو پاته سوه دننه
هره ورځ به يې څارل د دوی کارونه
ګوندي نن يا سبا وږي سي راووزي
موږکان په وجود خوار وږي نسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به خواره وي د دوی زما به مېله وي
د هفتو میاشتو به وا خلم کساتونه
په لکیو په برېتو به یې کړم لوبې
په پنجو به یې څیرم نازک پوستونه
نازوي به مې بادار او بې بې دواړه
د موږک غریب څوک اوري فریادونه
یوه ورځ د یوه غار په خوله کې ناست و
یو موږک اوږده برېتونه بوڅ غوږونه
د پیشو چې ورته پام سو پر سجده سوه
څو یې پرله پسې وکړله نفلونه
لاس یې پورته کړ و خدای ته په دعا سوه
ویل ته مې را معاف کړې ګناهونه
ما وژلي بې آزاره موږکان دي
په دنیا کې مې ډېر وکړل آزارونه
څه عاجز څه ښکلي بندګان دي
بې ګناه مې ولي وکړله خونونه
دا توبه مې کړې قبوله لویه خدایه
ما ته مه کړې را نصیب ستا عذابونه
موږک واورېده توبه د پیشو جانې
استغفار او ډول ډول قسمونه
د پیشو ژړا یې ولیده په سترګو
چې کول یې د قبلې پر لور خواستونه
وروسته ورو سوه د موږک خوا ته روانه
ویل واوره ما خوړلې سوګندونه
باقي ژوند به مې طاعت او عبادت کړم
په پرهېز به تېروم پاته کلونه
که چا غوښې په خیرات کې را کړې خورم یې
نور پر ما باندې حرام ژوندي ښکارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له غار څخه راووزه موږک جانه
د کندو په مخ کې جوړ کړه اتڼونه
مبارک دې د کندو غوړې مېلې سه
ځه خوښې کوه نڅا کوه رقصونه
پر دنیا درته څوک څه ویلای نه سي
دې جهان کي ځانته جوړ که جنتونه
موږک واورېدې خوږې خوږې خبرې
نه یې پښې په حرکت سوې نه لاسونه
د پیشو د نصیحت اثر ونه سو
و موږک ته یې معلوم زاړه مکرونه
نور پیشو سوله له غاره څخه لیرې
ویل ګوره زه پر شا اخلم ګامونه
که له دې تر هغه غاره پورې ولاړ سې
در کومه تا ته لوی لوی انعامونه
یو به در کم د کندو اختیار په لاس کې
بل دربښیمه د وریجو ګودامونه
د غوړیو ذخیرې ته به دې بوزم
تر قیامته به در غوړ کمه برېتونه
تر خپل غار پورې به دونه بوره یوسې
چې بسیا دې اولادونه سې نسلونه
د موږک تر خولې اوبه راتویېدلې
تصور ته یې راتلل ټول نعمتونه
مګر تېره یې پیشو کړه له نظره
ژړې سترګې سپین تېره تېره غاښونه
ویل ما لره د غار قناعت بس دی
خدای دې تا ته کړي په برخه جنتونه
فاصله ده ډېره کمه انعام زیات دی
په دې کار کې راته ښکاري حکمتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي نه چي زه له غار څخه در ووزم
ته مي ښخ کې په سينه تېره نوکونه
دښمني مو پخوانۍ ده زر کلنه
زما نيکونو ازمېيلي ستا نيکونه
ستا نيکونو داسي ډيري توبې وکښې
داسي ډېر يې تنګولي محرابونه
داسي ډيري توبې ماتي سوې نيمګړي
نيمه خوا سوله قولونه پرهېزونه
خو ګناه نه د توبې نه د سجدې ده
ستا په خټه کي اخښلي دي ظلمونه

6 -3 -2000

جنګ پر پوستين دی

يوه ورځ ملا په خپل کور کي بيده و
په خوړو خوبونو مست لکه مينده و
سپيني غوښي يې خوړلي تر سړمو وې
ښوروا ګاني يې څټلي د کاسو وې
خورهار يې رسېدی تر ګاونډيانو
حرام کړی يې و خوب د ماشومانو
چي پر اړخ به راواړاوه مېرمني
بيا به ستوني ستغ سو لاندي تر برستني
تر پخوا به يې په لوړ اواز خورکی سو
لا په منځ کي به زګېروی کله شپېلکی سو
له ناکامه به يې ښځه په ژړا سوه
خپل مېړه يې خوارږه خوب لره بلا سوه
نيمه شپه يې د کور مخي ته غوغا سوه
څه سړي وه څه د سپيو هم غپا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وار په وار پورته کېدله آوازونه
د ملا مېرمنې ونیول غوږونه
پنځه شپږ ځله یې خپل مېړه ټېله کړ
بیا یې کش یو ځل تر لاس بیا تر سږمه کړ
ویل کښېنه د کور مخې ته جنجال دی
هم د سپیو هم سړیو غالمغال دی
زموږ کوڅې ته به حتماً وي غله راغلي
یا به څوک وي چا وهلي یا وژلي
ملا غاړې کړې تازه یو څه حیران سو
پر اوږو یې کړ پوستین پسې روان سو
په کوڅه کې څراغ نه و توره شپه وه
شپه د ژمي هم سړه وه هم تیاره وه
څو کسان وه په کوڅه کې یې دعوه وه
یو له بله یې وهلي وه جګړه وه
ملاجان ته پته نه وه چې د چا سي
چې د کوم یوه دښمن د چا پر خوا سي
یو او بل ته په خبرو په کیسو سو
په تیاره کې د جګړې په خلاصېدو سو
چې ملا کړ ځان تیار د جګړې لور ته
چا پوستین کړ له اوږو ورڅخه پورته
چې هر څه یې شاوخوا پسې نارې کړې
چې یې جوړې سوې سوې غلبلې کړې
مځکه چاک سوه پکښې ورک د ده پوستین سو
د ملا مسکین پر کور باندې ناورین سو
خلک ستړي جګړه خلاصه کراري سوه
په تیاره کوڅه کې بیرته خاموشي سوه
چې مېرمنې یې آغازې کړې پوښتنې
د ملا تر زړه وتلې د غم ستنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل مه کوه پوښتنه د وګړو
زما پر خوار پوستین جګړه وه د زوی مړو
چي پوستین له منځه ووتی جنګ سوړ سو
بدي ولاړه هر سړی له جنګه موړ سو
په پردي جنګ کي بایللی مي پوستین دی
پر لړمون مي چړې ګرځي زړه مي شین دی
چي ناحقه پردي جنګ ته ورګډ یږي
خپل پوستین به یې د غلو په لاس کي لو یږي
له ملا څخه خوابدې سوه عورته
اوس ګیله وکړي له غلو که له قسمته

ویرجینیا
13 -3 -2002

د آفتونو مور

څو چرسیان سره راټول وه هر یو سر و په کیسو
په دا منځ کي یوه زغ کړه کور دي وران سي د شلومبو
که زه هره ورځ پاچا سوم زه به منع کړم شلومبې
لوی دښمن به تر دې نه وي په دنیا کي د نشې
هغه بل باندي را زغ کړل چي شلومبې له کومه کیږي
زموږ د سر دښمن مستې دي چي شلومبې ځیني جوړیږي
له مستو که مو خالي کړل په دنیا کي وطنونه
نو به سر پر سر نشې وي پوچوو به چلمونه
ها دریم چرسي را زغ کړه ویل ټول نشه ښکاریږئ
له مستو او له غوړکي او شلومبو څخه بېریږئ
که شیدي پر دنیا نه وي نه مستې نه به شلومبې وي
نه غوړکه به څوک شاربي نه دښمن به د نشې وي
علت ما درته پیدا کړ فکر وکړئ هوښیارانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیدو چاره په کار ده که نشه نه یاست یارانو
د مجلس په یوه کونج کي بل چرسي و غزېدلی
دې کیسې ته یې تر پایه غوږ نیولی چرت وهلی
ویل اوس راته معلوم سوا ست چي نشه یاست بې عقلانو
دا څه ګډې وډې وایاست بې خبرو سودایانو
نه شیدې دي نه مستې دي را رواني له آسمانه
نه ویاله له شلومبو ډکه چا لیدلې ده روانه
له غرکي به خلاص نه سئ پر دنیا چي ژوندۍ غوا ده
دا د هري بدۍ سر دی دغه زموږ په ځان بلا ده
9 -1 -2001

د خلکو خولې نه ترلي کیږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندي سپره وه
د مېړه او د مېرمني مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یونه څه له خوابني په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندي مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ښېرېږي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کي پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوريدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږ يې سوې يو څو خبري نوري
ويل ښځي ته پياده سه زه سپرېږم
د دې خلګو له پېغور څخه ښېريږم
چي له کلي څخه ووتو دباندي
زه پياده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پياده ښځه روانه سړی سپور سو
په يوه ګړي کي جوړ ورته پېغور سو

ويل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو يې ښځه مړه کړه مخ يې تور دی
جګه ونه سور يې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کي کمزوری تر مېرمني
مور او پلار دا خېټور دی نازولی
په خواري يې د لمر مخ نه دی ليدلی
دا له خدايه نه شرمېږی ظالمان دي
په بيابان کي ګيدړان د کور زمريان دي
چي په کور کي وي لوی سوي نازولي
دوی سپاره ښځي پياده ورسره ځغلي
همېشه د بل په لاس په نس ماړه دي
نه د جنګ دي نه د ننګ تيار خواره دي
چي سړي خبري واوريدې حيران سو
سمدستي له خره راکښته سو روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر د مخه دوی تر شا وهل مزلونه
ویل ګوندي اوس به کم سی پېغورونه
لا یې شل قدمه نه وه اخیستلي
لا د کلی منځ ته نه وه رسېدلي
چي تر غوږ یې سول د خلګو آوازونه
د هلکانو د لویانو ریشخندونه
دا سړی او ښځه دواړه لېونیان دي
خر د مخه دوی پیاده پسي روان دي

که پر پښو یې دی دا اوږد مزل وهلی
نو یې خر د څه د پاره رانیولی
په خندا یوه را ږغ کړله ځوانانو
له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خر یې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم یې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بیا له سره یې شروع خپلي کیسې کړې
ور په زړه یې تېري تېري خاطرې کړې
ور په یاد یې کړل د خلګو ریشخندونه
پر هر موړ باندی ښکنځل او پېغورونه
چي ناڅاپه یوې ډلي د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ویل وګورئ دا څونه ظالمان دي
پر یوه خره سپاره دوه تنه لویان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زړه سوی لري دا خلک نه زور ېږي
نه له خدای نه له عذاب څخه ببرېږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کي يې څه ويره د عقبی سته
که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم ببره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلکو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم سفره سوه بېزاره
مېږه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بند ېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا
2002/3/15

شيطاني دعا

دوه ياران سره ملګري وه کلونه
يو يې ژوند يو دسترخوان و يوه خونه
يو يې ټينګ پر عبادت مسلماني و

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل پر وخت به يې كول پنځه لمونځونه
د كال ښې ورځې به تل روژه په خوله و
كله كله يې د شپې كول نفلونه
د پيرانو د شيخانو اخلاص مند و
په هر ښار كې ور معلوم وه زيارتونه
يوه ورځ سهار وختي لاس په دُعا و
لوی څښتن ته يې زاری، كړلې خواستونه
ويل خدايه گناهونه مې مهاف كې
ما ته را مه كړې په برخه دوږخونه
دروازې دې د كرم كړه راته خلاصې
دښمنانو ته نصيب كړه دوږخونه
په طاعت مې سپينې كړې درته شپې دې
شپه په ورځ درته كوم عبادتونه
دې وطن كې دلته داسې بندگان دې
چې يې خوښ دې د لمانځه پر وخت خوبونه
نه زما چيغې نه آذان د ملا اورې
ستا پر نوم باندې كاڼه كې دوه غوږونه
په بستر كې يې اوږدې پښې غځولې
دوی به هم د جنت غواړې نعمتونه
پر ځای پروت كړ سر راپورته ويل خوار سې
له خپل خدايه درته غواړه جنتونه
ځه مبلې كوه د حورو په لښكر كې
دربخښلې مې قصرونه كوثرونه
شل جنته او زر حورې دې نصيب سه
خدای ته ولې كوې زموږ شيطانتونه

ويرجينيا
9-8-2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړلی خورجین

یوه ورځ صحرايي ګرځېدی په ښار کي
کری ورځ يې تېره کړې وه بازار کي
چي څه شيان يې په بازار کي رانيوله
سمدستي يې په خورجين کي قلفوله
تر ماښامه يې ځان ستړی په سودا کړ
د روند خورجين ډک له مالونو يې په شا کړ
ستړی سوی کری ورځو په مزلونو
په ملا کړوپ سو بوج يې زياتو د مالونو
د بازار له شورماشوره چي ګوښه سو
په اوږو يې سا شړل يو ځای دمه سو
ستړی ځان يې هغه دم خوله خوله سو
صحرايي په خرهاري سو بيده سو
غل ظالم تمامه ورځ په ده پسې و
چي هر ځای و صحرايي دی به هورې و
په کراره يې ترې پورته کړل مالونه
صحرايي ته يې ور پرېښوول خوبونه
نيمه شپه وه چي راويښ سو له خوبونو
ويې نه ليدی خورجين ډک له مالونو
په خواريو چي ګټلي يې پيسې وې
په تنهاکي يې لاسونه غبرګي پښې وې
هر څه تللي وه د ده په خوله ايرې وې
ورته پاته د غم پېټي اندېښني وې
په ژړا سو په نارو سو په بغارو
چوکيدار يې هم خبر سو په چيغارو
يو ناڅاپه ور نه هېر سول ټول غمونه
په خورجين کي يې په ياد سول دوه قلفونه
چي يې ولیدې کيلی او خپل جېبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا يې سره ټک وهل لاسونه
ويل خلک مي ساده بولي هوښيار يم
زه په عقل کي د غلو د مشر پلار يم
چي کيلي را سره ګرځوم تياره
غل به څنګه کي پيدا خورجين ته لاره
د هغه وطن پر مال به د غلو شپه وي
پر ميدان چي يې پرې ايښې خزانه وي
په ميراث کيلۍ پاتېږي تر نسلونو
نه درک د خزانو وي نه قلفونو

ويرجينيا
9 -8 -2001

د قدرت نشه

پخوانيو زمانو کي يو لوی ښار و
چېرته ليري په شنو غرونو کي ايسار و
له نړۍ څخه يې بېل وه عادتونه
له مخلوقه يې جلا وه رواجونه
يو يې دا و له سلګونو رواجونو
پاچهي به هيچا نه کړل په کلونو
نه له پلاره پاتېده پاچهي زوی ته
نه هوس د ميراث پاته کم او لوی ته
په دې ښار کي يې جوړ کړی يو ميدان و
د ښار ټولو اوسېدونکو ته عيان و
هري درې مياشتي ميدان کي غونډه بدله
د قاضي مخي ته ټول حاضربدله
لوی قاضي به ګېند را خوشي پر ميدان کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جارچي به په هغه ګړي اعلان کړ
که هر چا کړ دا ګېند پورته زموږ پاچا دی
پوره درې مياشتي امير دی زموږ پېشوا دی
چي يې درې مياشتي د قدرت پر تخت تېرېږي
په هغه ورځ به يو لاس ورنه پرې کېږي
شاهدان که د چا ډېر وه د ظلمونو
ترې به سترګه ايستل کېږي په سيخونو
نه دعوه نه بهانه سي څوک منلای
نه يوه ورځ پاچهي سي اوږد بدلای
په دې ښار کي د قدرت لېوني ډېر وه
پاچهۍ لره تر لاس تر سترګه تېر وه
د دوی مخي ته لاسونه پرې کېدله
لا د چا سترګه په سيخ ايستل کېدله
د قدرت ګېند چي به خوشي پر ميدان سو
د نيولو په تکل به زوړ او ځوان سو
د قدرت د پاره هر يو تر لاس تېر و
هم د لاس هم يې د سترګي نعمت هېر و
چي په برخه به د هر سړي قدرت سو
چي به پورته څوک پر تخت د سلطنت سو
په غوغا به يې په ښار کي ځوان او زوړ کړ
په دريو مياشتو به يې زړه په خلکو سوړ کړ
پس له وخته به روان و کړه غاړه
چا او چا بايللی لاس او سترګه دواړه
يوه ورځ چي ګېند را خوشي سو ميدان ته
جارچي خوله وه سمه کړې و اعلان ته
چي راټوپ کړله ميدان ته يو وګړي
نه يې لاس و نه يې سترګه د زوی مړي
چا پوښتنه ورنه وکړله نادانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په څه منډي وهې موږ يې له ځانه
په دريو مياشتو کي به لاس درنه اره کړي
يا دي ښايي بله ستر ګه درړنده کړي
ويل دړې مياشتي چي کړې مي نشه ده
لا په زړه کي مي هغه نشه تازه ده
لا هنوز لرم يو لاس او يوه ستر ګه
د قدرت نشه مي نه پرېږدي تر مر ګه
که لاسونه مي پرې کېږي ستر ګي نه وي
د دريو مياشتو پاچهي به مي په ښه وي
په دريو مياشتو کي به ډېر کم بې لاسونو
ډېري ستر ګي به کم کمي له سرونو
چي قاضي وي چي دا ګېند او دا ميدان وي
په دې ښار کي دا سي ډېر به لېونيان وي

ويرجينيا
9 -1 -2001

يارانه

پخوانيو زمانو کي يو لوی خانو
پر باغونو يې ولاړ نيمی آسمانو
هم سخي و هم باتور هم ښکلی ځوانو
د زړه ډک لکه زمری و پهلوانو
مهربان پر يتيمانو پر خوارانو
پر پوښتنه و حاضر د رنځورانو
په پاللي همېشه مړه او ژوندي وه
په روزلي وه که غم و که ښادي وه
هره شپه يې مجلس تود و د يارانو
له قلا يې و ږغ پورته د سازيانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سندري چا ويلې د ده مل و
چي په ښار کي ربابي و د ده خپل و
د چا غوړي وې چمبې په خيراتونو
چا يې وکړلې مېلې پر ذکاتونو
ډلي ډلي ورته ناست غوره مالان وه
تر څپليو تر ګامونو يې قربان وه
شل او دېرش يې نوکران او مزدوران وه
په سل ګونو يې د مځکو بزګران وه
په دعا يې هم کوچنيان وه هم لويان وه
په پلټنو يې ياران او مخلصان وه
خو هر ګوره نه يې ورور و نه يې پلار و
نه يې زوی په نصيب کړی کردګار و
درې څلور يې واده کړي ارتينې وې
د ګلونو تر ګېډيو ښايستې وې
هره ښځه يې ښايسته وه بې سينګاره
لکه سرو زرغونه وه بې بهاره
خدای نور هر څه ورکړي بې اولاده
زړه يې ډک و لکه زخم له فرياده
خيرات کړي يې پسونه او غوايان وه
نازولي يې پيران او درويشان وه
په دوا يې ستړي کړي طبيبان وه
ننګولي يې په ښار کي کوډګران وه
په قسمت کي يې زوی نه و رسېدلی
له اولاد سره خدای نه خندولی
غم او فکر وار په وار وربانديزور سو
خان رنځور سو پر کور پرېوتی نسکور سو
لا يې تبې وې ملګري د دردونو
چي يې واورېدل د لويو تاوانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دریاب کي یې ډوب سوي وه مالونه
په تاوان کي ورنه ولاړل جایدادونه
ځو یې خرڅي کړلې مځکې شنه فصلونه
قلاګاني اورشوګاني لوی باغونه
د تاوان له غمه لا پسي رنځور سو
د مرګي په انتظار یې هر تربور سو
ورځ تر بلي یې زور زیات سو د دردونو
طبیبان یې سول عاجز له درملونو
نه اثر کاوه ملا او تعویذونو
نه امید له لویو لویو زیارتونو
آوازه سوه خان له رنځه نه جوړېږي
یا به نن وي یا سبا کار یې خلاصېږي
ناجوړی ته یې عاجزه طبیبان دي
په تعویذ یې ستړي سوي ملایان دي
پر ځواني یې د مرګي لاري سپرې دي
پر فاني دنیا یې پاته یو څو شپې دي
په قلا کي یې نور نه وه هوسونه
نه یاران وه نه مستي نه پایکوبونه
نه له هري خوني پورته آوازونه
نه خوښي وه نه نغمې وې نه رقصونه
نه د خان په کور کي هره ورځ یاران وه
نه په ورځ کي تر ده سل ځله قربان وه
یو اشنای چي تر دا ټولو پر ده ګران و
دا د خان دپاره ځان و هم جهان و
له سهاره تر ماښامه پر مېلمه و
لکه سیوری همېشه به ورسره و
ده به تل ویل که مال دی که مي ځان دی
تر وښته مي قربان کړی د خپل خان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ژوندی به یم یوه ورځ بې له خانه
خدایه مرګ مي کړې په برخه له آسمانه
خدایه ته مي د خپل یار د بلا سپر کړې
د اجل غشی یې ما ته برابر کړې
خو چي رېغ سو د طبیب چي نه جوړېږي
خان که ژر وي او که وروسته روانېږي
نو اول ورڅخه لیري هغه یار سو
له تربور سره ملګری سو اغیار سو
بیا یې نه وکړه د خان د رنځ پوښتنه
نه یې پل هغې کوڅې ته کړ دننه
په کوڅه کي یې د یار قدم پردی سو
د خان سیوری یې په سترګو کي اغزی سو
خو د خان اجل لا نه و رسېدلی
په تندي کي یې لا مرګ نه و لیکلی
لا یې پاته پر نابوده دنیا شپې وې
لا په برخه یې یو څو خوږې ترخې وې
له بستر څخه راپورته سو روان سو
بیا په کلي په مالت کي رېغ د خان سو
بیا یې شاته ورپسې خپل نوکران وه
بیا یې خلک په ثنا صفت ګویان وه
زوړ اشنای چېرته له لیري را پیدا سو
خان یې ولیدی له ورایه په خندا سو
ښه سو خدایه چي دي بیرته خان را جوړ کی
په دښمن او رقیبانو مي زړه سوړ کی
خان له یاره په ګیله وکړه پوښتنه
نن دي څرنګه په یاد سوم دروا غجنه
زه دا دوه کاله رنځور ومه ناتوانه
ستا په زړه کي یو ځل تېر نه سوم ناځوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یار یې خوله کړه ورته خلاصه ویل خانه
په پېغور پېغور مې مه شړه له ځانه
دا دنیا د مړو نه ده د ژوندو ده
چې ژوندي وربانديګرځي د هغو ده
طبیبانو ته ژوندی نه وې بللی
ملایانو هدیرې ته وې سپارلی
موږ هم نه وې حسابلی په ژوندو کې
ژر یا وروسته مو کتلې هدیرو کې
چې له مړو سره یاري کوي نادان دی
بېخبره له قانونه د جهان دی
اوس چې بیرته ژوندی سوی یې زموږ خان یې
په ژوندو کې تر هر چا راباندي ګران یې

ویرجینیا
-3 -2000

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library